

TERVEYDENSUOJELU- JA TUPAKKALAIN VALVONNAN TOTEUTUMINEN ITÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIKASTON TOIMIALUEEN KUNTIEN YMPÄ- RISTÖTERVEYDENHUOLLON SUUNNITELMALLISESSA VALVONNASSA VUOSINA 2011-2013

JOHDANTO

Kunnilla on lakisääteinen velvoite toimittaa ympäristöterveydenhuollon valvonnan määrälliset valvontatiedot ja valvonnan toteutumisen arvioinnit aluehallintovirastolle vuosittain maaliskuun loppuun mennessä. Kuntien valvontasuunnitelmien laatimisen ohjeena on Ympäristöterveydenhuollon yhteinen valtakunnallinen valvontaohjelma vuosille 2011 - 2014 (Valvira, Tukes, Evira).

Aluehallintovirastojen tehtävänä on arvioida kuntien ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmat sekä niiden toteutumista terveydensuojelulaki (763/1994) 5 § ja tupakkalaki (693/1976) 14 §. Itä-Suomen aluehallintovirasto on arvioinut kuntien suunnitelmallisen valvonnan toteutumista valvontayksikkökohtaisesti vuonna 2012 ja antanut arvioinnista valvontayksikkökohtaisen palautteen, muina vuosina arvioinneista on laadittu arviointiyhteenveto.

Itä-Suomen aluehallintoviraston toimialueen asukasmäärä oli 566 393 henkilöä vuonna 2013. Ympäristöterveydenhuollon valvontayksiköiden määrä väheni raportointijakson aikana 12 valvontayksiköstä 8 valvontayksikköön. Kaikki alueen valvontayksiköt ovat toimittaneet vuosittain terveydensuojelu- ja tupakkalain mukaiset suunnitelmallisen valvonnan toteutuman arvioinnit aluehallintovirastolle.

Tässä arviointiyhteenvedossa on keskitytty tarkastelemaan pääasiassa suunnitelmallisen valvonnan toteutumista painopistealueilla, valvonnasta saatuja tuloja ja niiden kohdentumista sekä voimavaroja ja valvontayksiköiden esittämiä toiminnan kehittämistarpeita.

1. SUUNNITELMALLISEN VALVONNAN TOTEUTUMINEN

Itä-Suomen aluehallintovirastolle toimitettujen valvontatietojen perusteella aluehallintoviraston toimialueella terveydensuojelulain mukaisten valvontakohteiden lukumäärä on hieman yli 5 500 kpl ja tupakkalain mukaisten valvontakohteiden lukumäärä on noin 4 500 kpl.

Terveydensuojelulain valvonnassa on tarkastettu vuosittain 18–21 % kaikista terveydensuojelulain mukaisista valvontakohteista ja tupakkalain valvonnassa 20-21 % tupakkalain mukaisista valvontakohteista. Useat valvontayksiköt ovat laatineet valvontasuunnitelmansa riskinarvioinnin perusteella huomioiden käytettävissä olevat voimavarat, valvontasuunnitelmat ovatkin toteutuneet varsin hyvin, terveydensuojelulain valvonnassa suunnitelluista tarkastuksista on toteutunut 63-67 % ja tupakkalain valvonnassa 71-84 %. (Taulukko 1).

TAULUKKO 1. Valvonnan kattavuus ja valvontasuunnitelmien toteutuminen

	Valvontakohteiden lukumäärä (kpl)	Suunniteltujen tarkastettavien valvontakohteiden lukumäärä (kpl)	Tarkastettujen valvontakohteiden lukumäärä (kpl)	Tarkastettujen valvontakohteiden osuus suunnitelluista tarkastuksista (%)	Tarkastettujen valvontakohteiden osuus kaikista kohteista (%)
Terveydensuojelulaki					
2011	5 545	1 717	1 139	67	21
2012	5 590	1 546	1 001	65	18
2013	5 524	1 625	1 019	63	18
Tupakkalaki					
2011	4 516	1 129	944	84	21
2012	4 457	1 296	914	71	21
2013	4 495	1 274	909	71	20

Terveydensuojelulain mukaista valvontaa on kohdennettu vuonna 2013 kaikkiin valvontakohtetyyppeihin ja vuosina 2011-2012 kaikkiin valvontakohtetyyppeihin lukuun ottamatta eläinsuojia ja –aitauksia asemakaava-alueella. Tarkasteltaessa valvonnan kattavuutta valvontaohjelman mukaiseen laskennalliseen minimi tarkastustavoitteen verrattuna, voidaan todeta, että 100 % laskennalliseen minimi tarkastustavoitteen on päästy ainoastaan vuonna 2012 isojen ns. EU-talousvesilaitosten valvonnassa. Vuonna 2011 kattavinta on ollut julkisten majoitushuoneistojen valvonta (99 % laskennallisesta minimi tavoitteesta), muiden sosiaalialan yksiköiden valvonta (82 %

laskennallisesta minimitarvoitteesta), isojen ns. EU-talousvesilaitosten valvonta (78 % laskennallisesta minimitarvoitteesta) sekä vanhainkotien ja vastaavien vanhustenhuollon yksiköiden valvonta (76 % laskennallisesta minimitarvoitteesta). Vuonna 2012 kattavinta on ollut isojen ns. EU-talousvesilaitosten valvonta (100 % laskennallisesta minimitarvoitteesta), muiden sosiaalialan yksiköiden valvonta (98 % laskennallisesta minimitarvoitteesta) sekä yleisten uimarantojen valvonta (79 % laskennallisesta minimitarvoitteesta). Vuonna 2013 yli 75 % laskennalliseen minimitarvoitteeseen on päästy isojen ns. EU-talousvesilaitosten valvonnassa (82 % laskennallisesta minimitarvoitteesta), muiden sosiaalialan yksiköiden valvonnassa (81 % laskennallisesta minimitarvoitteesta) sekä kauneushoitoloiden valvonnassa (76 % laskennallisesta minimitarvoitteesta).

Valtakunnallisen valvontaohjelman laskennallisen minimitarvoitteen toteutuminen on jäänyt alle 25 % vuonna 2011 seuraavilta osin: hautausmaat tai hautapaikat sekä eläinsuojat ja aitaukset asemakaava-alueilla, joita ei ole valvottu lainkaan, asetuksen 401/2001 mukaiset vesilaitokset (18 %), yleiset saunat (18,5 %) ja kauneushoitolat (24 %); vuonna 2012: eläinsuojat ja aitaukset asemakaava-alueilla (0 %), hautausmaat ja hautapaikat (2,5 %), muut laitokset ja huoneistot, joissa harjoitetusta toiminnasta voi aiheutua käyttäjille terveyshaittaa (10 %), asetuksen 401/2001 mukaiset vesilaitokset (12 %) sekä kauneushoitolat (17 %) ja vuonna 2013: asetuksen 401/2001 mukaiset vesilaitokset (5 %) ja yleiset saunat (18 %).

Tupakkalain mukaista valvontaa on kohdennettu kaikkiin valvontakohdetyyppeihin lukuun ottamatta automaattisia myyntilaitteita (vuodet 2011 ja 2012), tukkumyyntipaikkoja (2011) ja muita kohteita (2013). Kattavinta on ollut vähittäismyyntipaikkojen valvonta, minkä osalta on kaikkina kolmena vuonna päästy yli 100 %:iin laskennallisesta minimitarvoitteesta. Myös alaikäisille hoitoa antavien laitosten osalta on saavutettu 100 % laskennallinen tarkastustavoite vuonna 2012 ja automaattisten myyntilaitteiden osalta vuonna 2013. Eniten laskennallisesta minimitarvoitteesta jäätin vuonna 2011 alaikäisille hoitoa antaviin laitosten (8 %), tukkumyyntipaikkojen (0 %) ja automaattisten myyntilaitteiden (0 %) valvonnassa; vuonna 2012 automaattisten myyntilaitteiden (0 %) ja virastojen ja viranomaisten sekä niihin verrattavien julkisten laitosten yleisölle ja asiakkaille varattujen sisätilojen (7 %) valvonnassa sekä vuonna 2013 muiden kohteiden (0 %) sekä virastojen ja viranomaisten sekä niihin verrattavien julkisten laitosten yleisölle ja asiakkaille varattujen sisätilojen (16 %) valvonnassa.

Painopisteiden valvonnan toteutumista toimialakohtaisesti on käsitelty tarkemmin seuraavissa luvuissa.

1.2 TERVEYDENSUOJELULAIN MUKAINEN VALVONTA

Terveydensuojelun valvontaohjelman tavoitteena on yhtenäistää valvontakäytäntöjä koko maassa ja saattaa toiminnanharjoittajat samanarvoiseen asemaan valvonnan tiheyden ja laadun osalta.

Terveydensuojelun valvonnan painopisteiden avulla on tarkoitus turvata ihmisen terveellinen elinympäristö kohdistamalla rajalliset valvontaresurssit tehokkaasti ja suunnitelmallisesti.

1.2.1 TARKASTUSTEN KATTAVUUS

Painopistealueet

Valtakunnallisessa terveydensuojelun valvontaohjelmassa todetaan, että valvonnan painopisteenä olevat kohteet tulee tarkastaa sinä ajanjaksona, jona ne ovat painopisteinä.

Valtakunnallisen valvontaohjelman painopisteinä olivat

- talousvesivalvonta:
  - 2011-2013: asetuksen (461/2000) mukaiset talousvettä toimittavat laitokset: erityistilannesuunnitelman laatiminen / päivittäminen
  - 2011-2012: Valvontatutkimusohjelman päivittäminen sekä näytemäärien saattaminen asetuksen mukaiseksi
- uimaveden valvonta
  - 2011: uimavesiprofiilit asetuksen (177/2008) mukaisille uimarannoille maaliskuun 2011 alkuun mennessä
  - 2011: ensimmäinen uimavesiluokitus vuoden 2011 uimakauden päätyttyä
  - 2012: asetuksen (177/2008) mukaisilla uimarannoilla uimavesiluokitus ja yleisölle tiedottaminen STM:n asetuksen mukaista uimakauden alusta
- ilmoituksenvaraiset huoneistot
  - 2011-2013: kohteet, joita lapset ja nuoret käyttävät (päiväkodit, koulut, oppilaitokset, iltapäiväkerhot, leirikeskukset jne)

- 2011-2012: vanhainkodit ja vastaavat vanhustenhuollon yksiköt
- 2013: majoitus- ja kokoontumishuoneistot.

Painopisteenä olleet valvontakohteet kattavat valtaosan terveydensuojelulain mukaisista valvontakohteista, niiden lukumäärä on ollut noin 3 700 kpl. (Taulukko 2).

TAULUKKO 2. Painopisteenä olevien valvontakohdetyypien lukumäärät vuosina 2011-2013

TERVEYDENSUOJELULAIN VALVONTAKOHDETYYPPI	Valvontakohteiden lukumäärä		
	2011	2012	2013
Talousveden valvonta			
Talousvettä toimittavat laitokset (vähintään 5000 käyttäjää tai yli 1000 m ³ /d)	18	17	17
Talousvettä toimittavat laitokset (vähintään 50 mutta alle 5000 käyttäjää tai vähintään 10 mutta alle 1000 m ³ /d) tai muu asetuksen 461/2001 mukainen kohde	238	249	245
Talousvettä toimittavat laitokset (alle 50 käyttäjää tai alle 10 m ³ /d) tai muu 401/2001 asetuksen mukainen kohde	298	293	301
Uimaveden valvonta			
Yleinen uimahalli, uima-allas, uimala, kylpylä	88	86	85
Yleiset uimarannat (EU uimarannat ja muut yleiset uimarannat)	431	386	386
Ilmoituksenvaraiset huoneistot			
Koulu tai oppilaitos	549	538	506
Päivähoitopaikat, lasten- tai ryhmäperhepäiväkodit, esiopetustilat	523	524	529
Vanhainkodit ja vastaavat vanhustenhuollon yksiköt	311	320	325
Julkinen huvi- ja kokoontumishuoneisto	717	705	698
Julkinen majoitushuoneisto	543	589	547

Talovesivalvonta

Vuoden 2013 raportointitietojen perusteella Itä-Suomen aluehallintoviraston toimialueella on

- 17 isoa vesilaitosta (vähintään 5 000 käyttäjää tai yli 1 000 m³/d), joiden vedenlaatutiedot raportoidaan EU:lle
- 245 muuta STMa 461/2000 mukaista vesilaitosta (vähintään 50 ja alle 5 000 käyttäjää tai alle 1 000 m³/d) ja
- 301 STMa 401/2001 mukaista vesilaitosta (alle 50 käyttäjää tai alle 10 m³/d).

EU-vesilaitoksista on tarkastettu vuosittain 78-100 %. Valvontasuunnitelmassa suunnitelluista tarkastuksista on toteutunut 70- 113 %. Muista STMa 461/2000 mukaisista isoista vesilaitoksista on tarkastettu vuosittain 24-44 % ja tarkastettavaksi suunnitelluista kohteista 43-53 %. STMa 401/2001 mukaista pienistä vesilaitoksista on tarkastettu vuosittain 5-18 % ja tarkastettavaksi suunnitelluista kohteista 33-72 %. (Taulukko 3).

Valtakunnallisen valvontaohjelman tavoitteellinen tarkastustiheys STMa 461/2000 mukaisille laitoksille on 1-2 kertaa vuodessa lukuun ottamatta laitoksia, joilla on pelkkää jakelua, jolloin ne tulisi tarkastaa joka toinen vuosi. Talousveden valvonnan kattavuus ei ole ollut valvontaohjelman mukaista ja tavoitteellisesta tarkastustiheydestä on jääty kaikkien vesilaitosten osalta lukuun ottamatta vuotta 2012, jolloin EU-talousvesilaitosten osalta on päästy valvontaohjelman minimitarkastustavoitteeseen, muina vuosina tarkastustiheys on ollut n. 80 % tavoitteesta. Muiden STMa 461/2000 asetuksen mukaisten laitosten tarkastusmäärät ovat olleet 24-44 % minimitavoitteesta.

STMa 401/2001 mukaiset vesilaitokset tulisi tarkastaa kerran vuodessa tai joka toinen vuosi (pelkät jakelulaitokset). Pienten vesilaitosten tarkastustiheys on ollut 5-18 % valvontaohjelman mukaisesta minimitavoitteesta.

EU-talousvesilaitosten valvontaan on käytetty vuosina 2012-2013 keskimäärin 7 tuntia/valvontakohte, vuonna 2011 valvonta on vienyt keskimäärin 22 tuntia/valvontakohte. Muiden STMa 461/2000 mukaisten vesilaitosten valvontaan on käytetty keskimäärin 5-6 tuntia/valvontakohte vuosina 2012 ja 2013 ja vuonna 2011 keskimäärin 12 tuntia/valvontakohte. STMa 401/2001 mukaisten vesilaitosten valvontaan on käytetty keskimäärin 4-5 tuntia/valvontakohte vuosina 2012 ja 2013 ja 2 tuntia/valvontakohte vuonna 2011. Ajankäyttö on vakiintunut vuosien 2012 ja 2013 aikana ja on hieman vähemmän kuin valvontaohjelmassa arvioitu ajantarve. Valvontayksiköiden suunnitelmat ovat olleet varsin realistisia ajankäytön osalta. (Taulukko 4).

Talousvesinäytteitä on otettu vuosittain noin 2000 kpl, joista valtaosa (yli 90 %) 461/2000 mukaisilta vesilaitoksilta. (Taulukko 5).

Valtaosa valvontayksiköistä ilmoittaa huomioineensa valvontaohjelman painopisteet valvontasuunnitelmassaan. Miten talousveden painopisteitä on tarkemmin toteutettu,

ei ole tullut kaikkien valvontayksiköiden osalta ilmi arvioinneista tai raportointitaulukoista. Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan vesilaitosten valvontatutkimusohjelmista on päivitetty vasta murto-osa ja myös erityistilannesuunnitelmien laatiminen ja päivittäminen on vielä kesken. Valvontayksiköille antamassaan arviointipalautteessaan aluehallintovirasto on esittänyt, että arvioinnissa olisi hyvä kuvata ja arvioida tarkemmin sitä, mitä painopisteiden toteuttamiseksi on tehty. Esimerkiksi kuinka paljon talousvesilaitosten erityistilannesuunnitelmia ja valvontatutkimusohjelmia on päivitetty.

Uimavesivalvonta

Uimaveden valvontakohteita on vuonna 2013 ollut

- 85 yleistä uimahallia, uima-allasta, uimalaa tai kylpylää
- 386 yleistä uimarantaa.

Uimahallien, uima-altaiden määrä on pysynyt raportointijaksolla varsin vakiona (-3 kpl), sen sijaan yleisten uimarantojen määrä on vähentynyt 45 kpl.

Uimaveden valvonta on painottunut uimarantojen valvontaan. Uimahalleista, uima-altaista ja vastaavista on tarkastettu vuosittain 37-64 % ja uimarannoista yli 70 %. Valvontasuunnitelmien toteuma on ollut vuosittain uimahallien, uima-altaiden ja vastaavien osalta 40-68 % ja uimarantojen osalta yli 70 %. (Taulukko 3).

Uimahallit, uima-altaat tms. sekä uimarannat tulisi tarkastaa 1-2 kertaa vuodessa. Valtakunnallisen valvontaohjelman mukaista valvonnan kattavuutta ko. valvontakohdetyyppien osalta ei ole saavutettu minään vuonna. Valvontayksiköt eivät myöskään olleet suunnitelleet tarkastavansa vuosittain kaikkia näitä kohteita. Verrattaessa toteumaa valvontaohjelman mukaiseen minimi tarkastustavoitteeseen, on uimahallien, uima-altaiden ja vastaavien osalta tarkastettujen kohteiden suhde tarkastustavoitteeseen ollut 36-63 % ja uimarantojen osalta 72-79 %.

Uimahallien, uima-altaiden ja vastaavien valvontaan on käytetty 5-6 tuntia/valvontakohde, mikä on hieman enemmän kuin valvontaohjelmassa arvioitu ja uimarantojen valvontaan 3 tuntia/valvontakohde, mikä puolestaan alittaa valvontaohjelmassa arvioidun ajankäytön. Valvontayksiköiden suunnitelmat ajankäytön osalta ovat olleet varsin realistiset. (Taulukko 4).

Uimavesinäytteitä on otettu vuosittain yli 2 000 kappaletta, joista yli puolet uimaallasvesistä. (Taulukko 5).

Valvontayksiköt eivät ole arvioineet omissa toteuman arvioinneissaan sitä, miten valvontaohjelman mukaiset painopisteet uimaveden osalta ovat toteutuneet. Painopisteiden toteutumista on uimarantojen osalta seurattu myös uimaveden eu-raportoinnin yhteydessä.

Ilmoituksenvaraiset huoneistot

Painopisteenä olevia ilmoituksenvaraisia huoneistoja on vuoden 2013 raportointitietojen perusteella

- 529 päivähoitopaikkaa, lasten- tai ryhmäperhepäiväkotia / esiopetustilaa ja
- 506 koulua tai oppilaitosta
- 325 vanhustenhuollon yksikköä sekä
- 547 julkista majoitushuoneistoa ja
- 698 julkista huvi- ja kokoontumishuoneistoa.

Koulujen ja oppilaitosten lukumäärä on vähentynyt 13 kpl vuodesta 2011 vuoteen 2013, päivähoitopaikkojen määrä on puolestaan lisääntynyt 6 kpl ja vanhustenhuollon yksiköiden lukumäärä 14 kpl vastaavalla ajanjaksolla.

Päivähoitopaikoista on tarkastettu vuosittain 17-24 % ja kouluista 15-24 %. Valvontasuunnitelmien toteuma on ollut päiväkotien osalta 61-83 % ja koulujen osalta 54-72 %. (Taulukko 3). Päiväkotien osalta ei ole saavutettu valvontaohjelman mukaista minimitarkastustavoitetta, vaan tavoitteesta on saavutettu vuosittain 50-71 %. Sama koskee myös kouluja ja oppilaitoksia, niiden osalta tarkastuksia on toteutettu 15-72 % suhteessa tarkastustavoitteeseen. Päivähoitopaikat ja lastenkodit tulisi valtakunnallisen valvontaohjelman mukaan tarkastaa joka toinen vuosi tai vähintään joka kolmas vuosi sekä koulut ja oppilaitokset joka kolmas vuosi.

Vanhustenhuollon yksiköt olivat painopisteenä vuosina 2011-2012. Yksiköistä on tarkastettu 25 % vuonna 2011 ja 13 % vuonna 2012, joten painopiste ei toteutunut sen osalta, että kaikki valvontakohteet olisivat tulleet tarkastetuksi sinä aikana kun ne olivat valvontaohjelman painopisteenä. Valvontayksiköt eivät olleet suunnitelleet tarkastavansa kaikkia kohteita ao. ajanjaksolla, valvontasuunnitelman toteuma on ollut 101 % vuonna 2011 ja 56 % vuonna 2012. Vuonna 2013 vanhustenhuollon yksiköistä tar-

kastettiin 12 % (49 % suunnitellusta), joten toteuman raportoinnista ei voi päätellä, että valvontakohdetyyppi olisi ainakaan kaikissa valvontayksiköissä ollut painopisteenä vuosina 2011-2012. (Taulukko 3). Vanhustenhuollon yksiköt tulisi valtakunnallisen valvontaohjelman mukaan tarkastaa joka toinen vuosi tai vähintään joka kolmas vuosi, valvontakohdetyypin osalta on jääty laskennallisesta minimi tarkastustavoitteesta.

Vuonna 2013 valvontaohjelman painopisteenä olivat lasten ja nuorten käyttämien kohteiden lisäksi majoitus- ja kokoontumishuoneistot. Huvi- ja kokoontumishuoneistoista on tarkastettu vuoden aikana 12 % ja majoitushuoneistoista 11 %, mikä on molempien valvontakohdetyyppien osalta hieman yli puolet suunnitellusta. (Taulukko 3). Tarkastusten osalta on toteutettu hieman yli 50 % minimi tarkastustavoitteesta molempien valvontakohdetyyppien osalta.

TAULUKKO 3. Painopisteenä olevien valvontakohdetyyppien valvontasuunnitelmien toteutuminen ja tarkastusten kattavuus

TERVEYDENSUOJELULAIN VALVONTAKOHDETYYPPI	Tarkastettujen kohteiden toteumaprosentti verrattuna suunnitelmaan (%)			Tarkastetut kohteet suhteessa kohteiden kokonaismäärään (%)		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Talousveden valvonta						
Talousvettä toimittavat laitokset (vähintään 5000 käyttäjää tai yli 1000 m ³ /d)	78	113	70	78	100	82
Talousvettä toimittavat laitokset (vähintään 50 mutta alle 5000 käyttäjää tai vähintään 10 mutta alle 1000 m ³ /d) tai muu asetuksen 461/2001 mukainen kohde	53	54	43	44	39	24
Talousvettä toimittavat laitokset (alle 50 käyttäjää tai alle 10 m ³ /d) tai muu 401/2001 asetuksen mukainen kohde	51	72	33	18	12	5
Uimaveden valvonta						
Yleinen uimahalli, uima-allas, uimala, kylpylä	68	65	40	64	56	37
Yleiset uimarannat (EU uimarannat ja muut yleiset uimarannat)	79	87	72	74	79	72
Ilmoituksenvaraiset huoneistot						
Koulu tai oppilaitos	54	54	72	15	15	24
Päivähoitopaikat, lasten- tai ryhmäperhepäiväkodit, esiopetustilat	83	78	61	24	21	17
Vanhainkodit ja vastaavat vanhustenhuollon yksiköt	101	56	49	25	13	12
Julkiset huvi- ja kokoontumishuoneistot	39	47	58	8	9	12
Julkiset majoitushuoneistot	79	54	53	20	10	11

Koulujen ja oppilaitosten valvontaan on käytetty 4-6 tuntia/valvontakohte ja päivähoitopaikkojen sekä vanhustenhuollon yksiköiden valvontaan 4-5 tuntia/valvontakohte, tarkastukseen käytetty aika vastaa varsin hyvin suunniteltua ja valvontaohjelmassa arvioitua ajantarvetta. Majoitus- ja kokoontumishuoneistojen valvontaan on käytetty keskimäärin 3 tuntia/valvontakohte, joka vastaa valvontaohjelmassa arvioitua keskimääräistä ajankäyttöä. Valvontayksiköt olivat valvontasuunnitelmissaan arvioineet ajantarpeen toteutunutta suuremmaksi. (Taulukko 4).

Viranomaisvalvonnan näytteitä on otettu eniten koulu- ja oppilaitoskohteista, joista on otettu vuosittain 31-109 näytettä. Pienten lasten (kuten päivähoitopaikat, lasten- tai ryhmäperhepäiväkodit, esiopetustilat) käyttämistä tiloista on näytteitä otettu 3-6 kpl vuodessa ja vanhusten palvelukohteista 0-10 näytettä. Julkisista huvi- ja kokoontumishuoneistoista on otettu 2 näytettä vuonna 2013, majoitushuoneistoista näytteitä ei ole otettu. (Taulukko 5).

TAULUKKO 4. Ajankäyttö valvontakohtetyypeittäin painopistealueilla

TERVEYDENSUOJELULAIN VALVONTAKOHDETYYPPI	AJANKÄYTTÖ (h) yksiköiden keskiarvo		
	Toteutunut (suunniteltu) v.2011	Toteutunut (suunniteltu) v.2012	Toteutunut (suunniteltu) v.2013
Talousveden valvonta			
Talousvettä toimittavat laitokset (vähintään 5000 käyttäjää tai yli 1000 m ³ /d)	22 (8)	7 (8)	7 (7)
Talousvettä toimittavat laitokset (vähintään 50 mutta alle 5000 käyttäjää tai vähintään 10 mutta alle 1000 m ³ /d) tai muu asetuksen 461/2001 mukainen kohde	12 (9)	5 (7)	6 (7)
Talousvettä toimittavat laitokset (alle 50 käyttäjää tai alle 10 m ³ /d) tai muu 401/2001 asetuksen mukainen kohde	2 (4)	5 (7)	3 (4)
Uimaveden valvonta			
Yleinen uimahalli, uima-allas, uimala, kylpylä	6 (7)	6 (6)	5 (5)
Yleiset uimarannat (EU uimarannat ja muut yleiset uimarannat)	3 (3)	3 (4)	3 (4)
Ilmoituksenvaraiset huoneistot			
Koulu tai oppilaitos	4 (5)	5 (5)	6 (6)
Päivähoitopaikat, lasten- tai ryhmäperhepäiväkodit, esiopetustilat	5 (4)	4 (5)	5 (5)
Vanhainkodit ja vastaavat vanhustenhuollon yksiköt	4 (4)	4 (4)	-
Julkisiet huvi- ja kokoontumishuoneistot	-	-	3 (4)
Julkisiet majoitushuoneistot	-	-	3 (4)

TAULUKKO 5. Viranomaisvalvonnan näytemäärät painopisteiden valvontakohtetyypeissä

TERVEYDENSUOJELULAIN VALVONTAKOHDETYYPPI	Viranomaisvalvonnan näytemäärät vuosittain (kpl)		
	v.2011	v.2012	v. 2013
Talousveden valvonta	2 147	2009	1982
Talousvettä toimittavat laitokset vähintään 5000 käyttäjää tai yli 1000 m ³ /d)	820	749	766
Talousvettä toimittavat laitokset vähintään 50 mutta alle 5000 käyttäjää tai vähintään 10 mutta alle 1000 m ³ /d) tai muu asetuksen 461/2001 mukainen kohde	1 169	1 112	1 105
Talousvettä toimittavat laitokset alle 50 käyttäjää tai alle 10 m ³ /d) tai muu 401/2001 asetuksen mukainen kohde	158	148	111
Uimaveden valvonta	2 394	2 205	2 347
Yleinen uimahalli, uima-allas, uimala, kylpylä	1 424	1 296	1 537
Yleiset uimarannat EU uimarannat ja muut yleiset uimarannat	970	909	810
Ilmoituksenvaraiset huoneistot	125	54	37
Koulu tai oppilaitos	109	51	31
Päivähoitopaikat, lasten- tai ryhmäperhepäiväkodit, esiopetustilat	6	3	6
Vanhainkodit ja vastaavat vanhustenhuollon yksiköt	10	0	-
Julkiset huvi- ja kokoontumishuoneistot	-	-	2
Julkiset majoitushuoneistot	-	-	0

1.2.2 Tarkastuksilla esille tulleet epäkohdat ja viranomaisten toimenpiteet

Viranomaiset ovat antaneet toimenpidemääräyksiä vuosittain 21-29 %:lle kaikista tarkastetuista kohteista. Painopistealueiden tarkastetuista kohteista eniten toimenpidemääräyksiä on annettu pienille ja keskisuurille talousvesilaitoksille, kouluille ja oppilaitoksille sekä päivähoitopaikoille. (Taulukko 6).

Talousvettä toimittavissa laitoksissa on todettu puutteita näytteenotoissa, valvontatutkimusohjelmien päivityksissä ja suunnitelmissa erityistilanteisiin varautumiseen. Uimarannoilla on mm. puuttunut kylttejä ja tuloksia.

Huoneistojen valvonnassa on todettu sisäilmaongelmia, puutteita siivouksessa, liian suuria käyttäjämääriä tilojen kapasiteettiin nähden sekä ongelmia talousveden laadussa. Viranomaisten toimenpiteitä epäkohtien korjaamiseksi ovat olleet mm. neuvonta ja ohjaus, selvityspyynnöt, korjauskehotukset sekä yhteistyön lisääminen muiden toimijoiden kanssa. (Taulukko 7).

TAULUKKO 6. Kohteiden lukumäärä, joille on annettu toimenpidemääräyksiä valvontakohdetyypeittäin

TERVEYDENSUOJELULAIN VALVONTAKOHDETYYPPI	Tarkastetuista kohteista ne kohteet, joille annettu toimenpidemääräys		
	% (kpl) v.2011	% (kpl) v.2012	% (kpl) v.2013
Talousveden valvonta			
Talousvettä toimittavat laitokset vähintään 5000 käyttäjää tai yli 1000 m3/d)	21 (3)	29 (5)	14 (2)
Talousvettä toimittavat laitokset vähintään 50 mutta alle 5000 käyttäjää tai vähintään 10 mutta alle 1000 m3/d) tai muu asetuksen 461/2001 mukainen kohde	28 (29)	21 (20)	45 (26)
Talousvettä toimittavat laitokset alle 50 käyttäjää tai alle 10 m3 /d) tai muu 401/2001 asetuksen mukainen kohde	19 (10)	14 (5)	33 (7)
Uimaveden valvonta			
Yleinen uimahalli, uima-allas , uimala, kylpylä	29 (16)	31 (15)	26 (8)
Yleiset uimarannat (EU uimarannat ja muut yleiset uimarannat)	15 (47)	13 (40)	11 (29)
Ilmoituksenvaraiset huoneistot			
Koulu tai oppilaitos	43 (36)	41 (33)	39 (47)
Päivähoitopaikat, lasten- tai ryhmäperhepäiväkodit, esiopetustilat	50 (62)	56 (61)	50 (44)
Vanhainkodit ja vastaavat vanhustenhuollon yksiköt	19 (15)	20 (8)	-
Julkiset hui- ja kokoontumishuoneistot			31 (25)
Julkiset majoitushuoneistot			34 (21)

TAULUKKO 7. Havaitut epäkohdat ja toimenpiteet tilanteiden korjaamiseksi

Kohdetyypit, joissa eniten epäkohtia	Yleisimmät epäkohdat	Toimenpiteet epäkohtien korjaamiseksi määräysten mukaisiksi
Talousvettä toimittavat laitokset	Valvontatutkimusohjelmien puuttuminen ja päivitykset Erityistilannesuunnitelmien puutteellisuus Vesinäytteiden otto epäsäännöllisesti	Ohjaus ja neuvonta Muistutukset, kehotukset Suunnitelmien päivitys yhteistyössä vesilaitosten kanssa
Yksityiset talousvesikaivot	Mikrobit	Neuvonta Korjauskehotukset
Uimarannat	Kylttien ja tulosten puuttuminen	Ohjaus ja neuvonta toimenpidekehotukset korjausmääräykset määräajalla ja määräaikaisten valvonta.
Ilmoituksenvaraiset huoneistot (koulut, päiväkodit, sosiaalialan laitokset, julkiset rakennukset ja kokoontumishuoneistot, majoitushuoneistot)	Sisäilma-asiat (ilmanvaihto, kosteus- ja homevauriot, kemialliset epäpuhtaudet, riittämättömät korjaustoimenpiteet) Rakenteelliset puutteet Siivoukseen liittyvät asiat (uusissakin rakennuksissa vaikeasti puhdistettavia rakenteita) Valaistuksen ongelmat (häikäisy) Liian suuret käyttäjämäärät tiloihin verrattuna Pintojen kunto Talousveden laatu	Ohjaus ja neuvonta Selvityspyynnöt ja selvitykset Toimenpidekehotukset Korjausmääräykset Sisäilmatyöryhmätoiminta Pintapuhtausnäytteet Jälkivalvonta ja korjausten seuranta Käyttökiellot

1.3 TUPAKKALAIN MUKAINEN VALVONTA

Tupakkalain valvontaohjelmalla ohjataan kuntia valvomaan tupakkalain toteutumista sekä edistetään valvonnan suunnitelmallisuutta ja laatua. Valvontaohjelmalla myös yhtenäistetään valvontakäytäntöjä koko maassa ja pyritään saattamaan toiminnanharjoittajat valvonnan osalta samanarvoiseen asemaan.

1.3.1 Painopistealueet

Valtakunnallisen valvontaohjelman periaatteena tupakkalain valvonnan osalta on, että painopisteenä olevat kohteet on tarkastettava sinä ajanjaksona, jona ne ovat valvontaohjelman painopisteenä.

Vuosina 2011-2013 painopisteitä ovat olleet

- tupakointikieltojen ja rajoitusten valvonta
  - tupakointitilat (2011)
  - koulut ja muut oppilaitokset (2012-2013)
  - muut lasten ja nuorten suosimat sisätilat (2012-2013)
- myynnin valvonta
  - tupakkatuotteiden myyntilupa (2011-2012)
  - tupakkatuotteiden esilläpito vähittäismyymälöissä (2012-2013)
  - koulujen ja muiden oppilaitosten läheisyydessä olevat myyntipaikat (2011-2012).

Painopisteenä olleiden valvontakohteiden lukumäärät painopistevuosina on esitetty taulukossa 8.

TAULUKKO 8. Painopisteenä olleiden valvontakohtetyyppien lukumäärät painopistevuosina

TUPAKKALAIN VALVONTAKOHDETYYPPI	Valvontakohteiden lukumäärä		
	2011	2012	2013
Tupakointikieltojen ja rajoitusten valvonta			
Tupakointitilat	71	-	-
Koulut ja oppilaitokset	-	552	516
Myynnin ja mainonnan valvonta			
Vähittäismyyntipaikat	1 217	1 193	1 186

Tupakointikieltojen ja rajoitusten valvonta

Valvontaohjelman mukaan tupakointitilalliset ravintolat tulisi tarkastaa kerran vuodessa. Vuoden 2011 aikana tupakointitilallisista ravitsemisliikkeistä oli suunniteltu tarkastettavan 77 % (55 kpl). Toteutuneiden tarkastusten lukumäärä on 39 kpl, joka on 71 % suunnitellusta ja 55 % kaikista tupakointitilallisista ravitsemisliikkeistä, joten tupakointitilallisten ravitsemisliikkeiden valvonnassa ei päästy valvontaohjelman tavoitteeseen. (Taulukko 9). Tarkastukseen on käytetty aikaa keskimäärin 1,4 tuntia/kohde vaihdellen valvontayksiköittäin 0,5-2,7 tunnin välillä, valvontasuunnitelmissa tarkastukseen oli varattu aikaa keskimäärin 2,1 tuntia/kohde (Taulukko 10).

Oppilaitokset tulisi tarkastaa kerran kolmessa vuodessa. Kouluista ja oppilaitoksista on tarkastettu 9 % (48 kpl) vuonna 2012 ja 14 % (73 kpl) vuonna 2013. Vuonna 2012 valvontasuunnitelmat ovat toteutuneet valvontakohdetyypin osalta keskimäärin 37 % ja vuonna 2013 keskimäärin 53 %. (Taulukko 9). Oppilaitosten valvonnassa ei ole saavutettu valvontaohjelman tarkastustavoitteita, minimitarkastustavoitteesta toteutui 26 % vuonna 2012 ja 42 % vuonna 2013, joten koulujen ja oppilaitosten valvonnan osalta valvontaohjelman mukaista tarkastustiheyttä ei tultane saavuttamaan meneillään olevalla valvontaohjelmakaudella.

Valvontaohjelmassa tarkastuksen ajantarpeeksi oli arvioitu 3 tuntia/valvontakohde, toteutunut ajankäyttö oli keskimäärin 1,4 tuntia/kohde vuonna 2012 ja 1,2 tuntia/kohde vuonna 2013. Suunnitelmissa aikaa tarkastuksiin oli varattu hieman enemmän. (Taulukko 10).

Myynnin valvonta

Tupakkatuotteiden vähittäismyyntipaikkoja on aluehallintoviraston toimialueella n. 1 200 kpl. Raportointilomakkeista ei ilmene kuinka moni näistä sijaitsee koulujen ja muiden oppilaitosten läheisyydessä. Vähittäismyynnin valvonnan osalta on saavutettu valtakunnallisen valvontaohjelman minimitarkastustavoite kaikkina kolmena vuonna, myyntipaikoista on tarkastettu 37 % (455 kpl) vuonna 2011, 43 % (513 kpl) vuonna 2012 ja 41 % (480 kpl) vuonna 2013. (Taulukko 9). Vähittäismyyntipaikkojen osalta myös valvontasuunnitelmat ovat toteutuneet hyvin 86–96 %.

Valvontaohjelmassa vähittäismyyntipaikkojen tarkastuksiin on arvioitu käytettävän 4 tuntia/valvontakohde, toteutunut ajankäyttö on ollut 1-1,5 tuntia, valvontasuunnitelmissa tarkastuksiin oli varattu 1-2 tuntia. (Taulukko 10).

TAULUKKO 9. Painopisteenä olevien valvontakohtedyyppien valvontasuunnitelmien toteutuminen ja tarkastusten kattavuus

TUPAKKALAIN VALVONTAKOHDETYYPPI	Tarkastettujen kohteiden toteumaprosentti verrat- tuna suunnitelmaan (%)			Tarkastetut kohteet suhteessa kohteiden kokonaisuuteen (%)		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Tupakointikieltojen ja rajoitusten valvonta						
Tupakointitilat	71	-	-	55	-	-
Koulut ja oppilaitokset	42	37	53	22	26	14
Myynnin ja mainonnan valvonta						
Vähittäismyyntipaikat	86	96	95	37	43	41

TAULUKKO 10. Ajankäyttö valvontakohtedyypeittäin painopistealueilla

TUPAKKALAIN VALVONTAKOHDETYYPPI	AJANKÄYTTÖ (h) yksiköiden keskiarvo		
	Toteutunut (suunniteltu) v.2011	Toteutunut (suunniteltu) v.2012	Toteutunut (Suunniteltu) v.2013
Tupakointikieltojen ja rajoitusten valvonta			
Tupakointitilat	1 (2)	-	-
Koulut ja oppilaitokset	1 (1)	1,5 (2)	1 (1,5)
Myynnin ja mainonnan valvonta			
Vähittäismyyntipaikat	1,5 (2)	1,5 (2)	1 (2)

1.3.2 Valvonnassa esille tulleet epäkohdat ja viranomaisten toimenpiteet

Tupakointikieltojen ja rajoitusten valvonnassa puutteita on todettu sekä ravitsemisliikkeissä, joissa on tupakointitila että ravitsemisliikkeissä, joissa on tupakoinnin täyskielto, virastojen ja viranomaisten sekä niihin verrattavien julkisten laitosten yleisölle ja asiakkaille varatuissa sisätiloissa ja oppilaitoksissa. Tupakointitilallisissa ravintoloissa tarkastetuista kohteista 44 %:lle (17 kpl) on annettu toimenpidemääräys vuonna 2011, koulujen ja oppilaitosten valvonnassa on annettu toimenpidemääräys tarkastetuista kohteista 2 %:lle (1 kpl) vuonna 2012 ja 7 %:lle (5 kpl) vuonna 2013. (Taulukko 11).

Puutteina on raportoitu mm. tupakointikieltoilmoitusten puuttumista ja tupakoinnin salimista tupakointitilan ulkopuolella. Vuonna 2011 on raportoitu havaitun merkkejä tupakoinnista joissakin tupakkalain 12 § mukaisissa alle 18-vuotiaille tarkoitetuissa kiinteistöissä ja niissä ollut edelleen mm. järjestettyjä tupakkapaikkoja. Samoin yleisöta-

pahtumissa on havaittu vuonna 2011 tupakointia kielletyillä alueilla ja puutteita savuttomien alueiden merkinnöissä.

Tupakan myynnin valvonnan yhteydessä on todettu puutteita henkilökunnan vuosittaisessa perehdytyksessä ja perehdytysten kirjauksissa, ostajan iän kyselyjen kirjauksissa, omavalvontasuunnitelmissa, omavalvonnan toimeenpanossa ja sen tuloksellisuuden seurannassa ja vuosittaisessa arvioinnissa sekä päivityksissä muuttuneiden tietojen tai toimintojen suhteen. Kaikissa myyntipisteissä ei ole ollut esillä myyntilupaa ja/tai myyntikieltoilmoitusta, myös tupakkatuotteiden esilläpitokiellon rikkomuksia on todettu. Toimenpidemääräyksiä on annettu 17-28 %:lle tarkastetuista vähittäismyyntipaikoista (79 myyntipaikalle vuonna 2011, 86 myyntipaikalle vuonna 2012 sekä 135 myyntipaikalle vuonna 2013). Seurantatarkastuksia on tehty 14 kpl vuonna 2011, 66 kpl vuonna 2012 ja 84 kpl vuonna 2013. Toiminnanharjoittajille on annettu neuvontaa ja ohjausta, kehoituksia sekä myös kirjallisia huomautuksia ja varoituksia. Asioiden korjaantumista on seurattu uusintatarkastuksilla. (Taulukko 11).

TAULUKKO 11. Toimenpidemääräykset valvontakohdetyypeittäin

TUPAKKALAIN VALVONTAKOHDETYYPPI	Valvonnan yhteydessä tarkastetuille kohteille annetut toimenpidemääräykset % (kpl)		
	vuosi 2011	vuosi 2012	vuosi 2013
Tupakointikieltojen ja -rajoitusten noudattaminen			
Ravitsemisliikkeet, joissa on erillinen tupakointitila	44 (17)	15 (4)	18 (3)
Ravitsemisliikkeet, joissa on tupakoinnin täyskielto	6 (15)	0,4 (1)	2 (5)
Oppilaitokset	5 (2)	2 (1)	7 (5)
Päiväkodit	0	0	7 (4)
Alaikäisille hoitoa antavat laitokset	0	9 (1)	0
Virastojen ja viranomaisten sekä niihin verrattavien julkisten laitosten yleisölle ja asiakkaille varatut sisätilat	56 (25)	44 (4)	22 (6)
Tupakkatuotteiden ja tupakointivälineiden omavalvonta, myynti ja mainonta sekä tupakkajäljittelmien ja tupakan vastikkeiden mainonta			
Vähittäismyyntipaikat	17 (79)	17 (86)	28 (135)
Automaattiset myyntilaitteet	0	0	100 (1)
Tukkumyyntipaikat	0	0	0
Muut kohteet	3 (1)	0	-

2. VALVONNASTA SAADUT TULOT JA NIIDEN KOHDENTUMINEN

Terveystuotelu- ja tupakkalain mukaisia valvontamaksuja on kerätty vuosien 2011-2013 aikana yhteensä 749 504 €, josta terveystuoteluvalvonnan osuus on ollut 471 812 € (63 %) ja tupakkavalvonnan osuus 277 692 € (37 %). (Taulukko 12). Osa valvontayksiköistä on arvioinneissaan todennut, etteivät ne ole vielä laskuttaneet täysimääräisesti kaikesta valvonnasta, josta se olisi lainsäädännön perusteella ollut mahdollista.

TAULUKKO 12. Valvontamaksujen määrä vuosina 2011-2013

	Valvontamaksujen määrä			Maksut yhteensä (€)
	suunnitelmallinen valvonta (€)	muu kuin suunnitelmallinen valvonta (€)		
Terveystuotelulaki				
vuosi 2011	102 467	47 118		149 585
vuosi 2012	82 294	65 148		147 442
vuosi 2013	110 497	64 288		174 785
Yhteensä	295 258	176 554		471 812
Tupakkalaki	Tupakkatuotteiden myynti			
		vuosittainen valvontamaksu* (€)	vähittäismyyn- tilupien käsittely (€)	
Vuosi 2011	21 054	64 562	15 298	100 914
Vuosi 2012	14 113	35 913	32 356	82 382
Vuosi 2013	8 939	73 754	11 703	94 396
Yhteensä	44 106	174 229	59 357	277 692
Kaikki yhteensä				749 504

*Sisältää tupakanmyynnin suunnitelmallisen valvonnan

Tulot on voitu kohdentaa useimmissa valvontayksiköissä omaan toimintaan, osa valvontayksiköistä on voinut käyttää tuloja ympäristöterveydenhuollon valvonnan kehittämiseen, osa sijaisten tai projektityöntekijöiden palkkaukseen tai viranhaltijoiden vakinaistamiseen.

3. VOIMAVARAT JA YHTEISTOIMINTA-ALUEEN TOIMIVUUS

Useassa arvioinnissa on koko raportointijakson ajan tuotu esille, ettei valvonnassa ole päästy valvontaohjelman mukaisiin tarkastustiheyksiin, koska valvontaa on jouduttu priorisoimaan käytettävissä olevien voimavarojen mukaisesti jakamalla nämä voimavarat riskinarvioinnin perusteella vain välttämättömään valvontaan. Yhteistoiminta-alueiden muodostuminen on jatkunut vielä valvontaohjelmakauden alkuvuosi-

na. Käynnistyneillä yhteistoiminta-alueilla erikoistuminen ja viranhaltijoiden työnjakoön liittyvät asiat ovat olleet vielä osittain kesken eikä valvontaresursseja ole voitu hyödyntää vielä kaikilta osin täysimääräisinä. Resursseja on mennyt yhteistoiminta-alueiden käynnistämiseen ja työtapojen yhtenäistämiseen, valvontatietojärjestelmien käyttöönottoon ja sisäilmaongelmien selvittelyyn. Toteuma-arviointien mukaan ei-suunnitelmallisen terveydensuojeluvalvonnan työmäärä on noussut merkittävästi raportointijakson kahtena viimeisenä vuotena. Erityisesti sisäilmaongelmien selvittely on vienyt runsaasti voimavaroja, myös lausuntoja on annettu aiempaa enemmän ainakin joissakin valvontayksiköissä. Valvontakohteiden riskinarviointi on vielä osittain kesken, vasta osa valvontayksiköistä on ilmoittanut, että he ovat saaneet arvioitua lähes kaikki valvontakohteet.

Terveydensuojelu- ja tupakkalainsäädännön valvontaan on käytetty vuosittain 19-23 htv, josta tupakkalain valvontaan n. 1,5 htv ja loput terveydensuojelulain valvontaan. Suunnitelmallisen valvonnan osuus terveydensuojelulainsäädännön valvonnassa on ollut keskimäärin 24 % ja tupakkalain valvonnassa 63 %. Asukaslukuun suhteutettuna terveydensuojelulain valvontaan on käytetty keskimäärin 7,8 htpv/1000 asukasta ja tupakkalain valvontaan 0,5 htpv/1000 asukasta. (Taulukko 13).

TAULUKKO 13. Valvontaan käytetyn työajan jakautuminen

STM:n alaisten lakien valvonta	Valvontaan käytetty työaika				
	Suunnitelmallinen valvonta (htv)	Muu lainsäädännön valvonta (htv)	Valvonta yhteensä (htv)	Htpv / valvontakohde	Htpv / 1000 asukasta
Terveydensuojelulaki					
Vuosi 2011	5,7 (29 %)	14 (71 %)	19,7	0,8	7,6
Vuosi 2012	3,6 (20 %)	14 (80 %)	17,6	0,7	6,8
Vuosi 2013	4,9 (22 %)	17 (78 %)	21,9	0,9	9,0
Yhteensä	14,2 (24 %)	45 (76 %)	59,2		
Tupakkalaki					
Vuosi 2011	0,89 (59 %)	0,63 (41 %)	1,52	0,07	0,6
Vuosi 2012	0,86 (58 %)	0,62 (42 %)	1,48	0,07	0,6
Vuosi 2013	0,97 (74 %)	0,34 (26 %)	1,31	0,07	0,3
Yhteensä	2,72 (63 %)	1,59 (37 %)	4,31		
Yhteensä					
Vuosi 2011	6,59	14,63	21,22		
Vuosi 2012	4,46	14,62	19,08		
Vuosi 2013	5,87	17,34	23,21		
Yhteensä	16,92	46,59	63,51		

4. TOIMINNAN KEHITTÄMISTARPEET

Kehittämistoimenpiteinä valvontayksiköt ovat suunnitelleet kohdentavansa valvontaa nykyistä enemmän riskiperusteisesti, tarkentavansa riskinarviointia ja kohde-tyyppikohtaista tarkastustiheyttä, lisäävänsä edelleen tarkastajien erikoistumista ja resurssien tasaamista, näytteenottotehtävien ulkoistamista, työn suunnittelua, eri valvontakohdetyyppien tarkastusten jaksotusta eri vuosille, tarkastuskäytäntöjen yhdenmukaistamista ja tarkastuslomakkeiden laatimista sekä tupakkavalvonnan synkronoimista muun valvonnan yhteyteen. Lisäksi on esitetty suunnitelmallisen valvonnan painoarvon lisäämistä, maksullisuuden tehostamista sekä maksujen kohdentamista entistä tarkoituksenmukaisemmin toiminnan turvaamiseen ja kehittämiseen sekä mahdollisen lisähenkilöstön palkkaamiseen. Kaikki valvontayksiköt eivät ole esittäneet mitään toiminnan kehittämistarpeita, vaikka asetettuja valvontatavoitteita ei ole saavutettu.

Valvontayksiköistä on myös tullut toive, että Evira, Tukes ja Valvira kehittäisivät yhdessä yhdenmukaisen toteutuman arvioinnin, jossa eri valvontasektoreiden toteutuma arvioidaan yhteismitallisesti samoilla kriteereillä. Näin kokonaisuuden arviointi ja eri valvontasektoreiden vertaaminen keskenään on yhdenmukaisempaa, järkevämpää ja helpompaa. Se auttaa myös osaltaan suuntaamaan resursseja sinne, missä ovat valvonnan todelliset tarpeet.

5. ITÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTON NÄKEMYKSIÄ TOTEUMASTA

Itä-Suomen aluehallintoviraston toimialueella ympäristöterveydenhuollon valvontayksikköjen määrä väheni 12:sta 8:aan vuosien 2011-2013 aikana. Kaikki valvontayksiköt ovat toimittaneet vuosittain aluehallintovirastolle valvontasuunnitelmansa toteutuman arvioinnin ja viranomaisen päätöksen asiassa. Kirjallisten arviointien muoto vaihtelee viranomaisten välillä, osa sisällyttää suppean arvioinnin pelkästään lautakunnan päätökseen, osa arvioi toimintaansa laajemmin ja esittää sen päätöksen liitteenä. Pääosa arvioinneista on kuitenkin täyttänyt valtioneuvoston asetuksen kunnan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmasta 665/2006 mukaisen arvioinnin vähimmäissisällön.

Lainsäädännöstä johtuvat keskusvirastojen erilaiset raportointitarpeet on johtanut siihen, että valvontayksiköt joutuvat raportoimaan omasta valvonnastaan eri määräaikoina toimialasta riippuen. Tämän johdosta osa viranomaisista on käsitellyt toimialat lautakunnassa erillisinä asioina ja jopa eri kokouksissa, jolloin kokonaiskuvan hahmottaminen toiminnasta ja resursseista on voinut jäädä epäselväksi. Lisäksi kun eri toimialojen näillä ei ole yhdenmukaista riskinarviointia, toimialakohtaisesti tehty valvontakohteiden riskinarviointi on saattanut johtaa ympäristöterveydenhuollon eri toimialojen väliseen epätasapainoon kohteiden valvonnassa, mikä ei välttämättä tule esille nykyisessä raportointitavassa.

Aluehallintovirasto on esittänyt valvontayksiköille antamassaan palautteessa, että toteuman arvioinneissa arvioitaisiin nykyistä enemmän yhteistoiminta-alueen toimivuutta kokonaisuutena ja esimerkiksi voimavarojen jakautumista ja valvonnan kohdentumista valvontakohteisiin valvontayksikön jäsenkunnissa. Tämä voisi omalta osaltaan hyödyntää yhteistoiminta-alueen toiminnan kehittämistä. Lisäksi painopisteiden toteuttamisen osalta arvioinnissa aluehallintoviraston näkemyksen mukaan olisi hyvä kuvata ja arvioida tarkemmin sitä mitä painopisteiden toteuttamiseksi on tehty. Esimerkiksi kuinka paljon talousvesilaitosten erityistilannesuunnitelmia ja valvontatutkimusohjelmia on päivitetty tai miten eu-uimarantojen uimavesiluokitus ja yleisölle tiedottaminen on toteutunut verrattuna asetuksen 177/2008 vaatimuksiin.

Arvioinnin perusteella vaikuttaa siltä, että valtaosassa valvontayksiköistä ei tulla saavuttamaan sosiaali- ja terveysministeriön alaisten lakien osalta valtakunnallisen valvontaohjelman mukaisia valvontatavoitteita lukuun ottamatta yksittäisiä valvontakohdetyyppejä. Valvontaa on priorisoitu voimakkaasti riskinarvioinnin pohjalta ja valvontayksiköt ovat edelleen esittäneet toimenpiteenään riskinarvioinnin lisäämistä ja valvonnan kohdentamista entistä voimakkaammin. Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan pelkästään riskinarvioinnilla ei tasapuolisteta toiminnanharjoittajien valvontaa, jos riskinarviointi yhdessä resurssien suuntaamisen kanssa vähentää entisestään valvontaa. Uusilla yhteistoiminta-alueilla aikaa on mennyt ja tulee edelleen menemään valvonnan lisäksi yhteistoiminta-alueiden käynnistämiseen ja käytäntöjen yhtenäistämiseen. Aluehallintovirasto kuitenkin odottaisi toimielimiltä nykyistä konkreettisempia toimenpiteitä valvonnan kehittämiseksi, erityisesti yhteistoiminta-alueilta, jotka ovat toimineen jo kauemmin.

Lisätietoja antaa ympäristöterveydenhuollon ylitarkastaja:

Ulla Ahonen, puh. 029 501 6888, ulla.ahonen@avi.fi

LIITTEET Terveydensuojelulain ja tupakkalain mukainen valvonta (valvontasuunnitelmien to-
teumien yhteenvetotaulukot)

JAKELU Valvira:
Kaisa Mäntynen, kaisa.mantynen@valvira.fi
Reetta Honkanen, reetta.honkanen@valvira.fi

TIEDOKSI Itä-Suomen aluehallintoviraston toimialueen kunnalliset valvontayksiköt
Yksikön päällikkö Kirsi Kaikko, Itä-Suomen aluehallintovirasto
Johtaja Sirkka Jakonen, Itä-Suomen aluehallintovirasto
Itä-Suomen aluehallintoviraston ympäristöterveydenhuollon ryhmä
Aluehallintovirastojen kollegat

Liite 1. Yhteenveto terveysuojelulain valvontasuunnitelman toteutumisesta kohdetyypeittäin vuodelta 2011, Itä-Suomen aluehallintovirasto

Terveysuojelulain valvontakohdetyyppi	Valvontakoh- teiden lkm	Tarkastettavien kohteiden lkm 1)	Suunniteltujen tarkastusten lkm 2)	Tarkastettujen kohteiden lkm 3)	Toteutuneet tarkastukset 4)	Toteutuneet seuranta- tarkastukset	Kohteiden määrä, joille annettu toimenpide- määräys 5)	Viranomais- valvonnan näytteiden määrä 6)	Ajankäyttö, suunniteltu tuntia 7)	Ajankäyttö toteutunut tuntia 8)
									yksiköiden keskiarvo HUOM	yksiköiden keskiarvo HUOM
TsL 13 § 1 mom. 1 kohdan kohteet	14	6	1	1	1	0	0	0	0,5	0,5
Julkiset huvi- ja kokoontumishuoneistot	717	147	144	57	57	2	11	12	3,4	3,4
Julkinen majoitushuoneisto	543	137	130	108	108	4	53	276	3,1	3,2
Yleinen sauna	27	6	5	5	6	0	1	0	0,4	0,5
Yleinen uimahalli, uima-allas, uimala, kylpylä	88	82	85	56	62	3	16	1424	7,1	6,0
Yleiset uimarannat (EU uimarannat ja muut yleiset uimarannat)	431	403	372	317	318	6	47	970	2,8	3,1
Eläinsuojat ja -aitaukset asemakaava alueella tai vastaava	13	1	1	0	0	0	0	0	0,3	0,0
Koulu tai oppilaitos	549	156	146	84	89	26	36	109	5,4	3,9
Päivähoitopaikat, lasten- tai ryhmäperhepäiväkodit, esiopetustilat	523	149	146	123	127	19	62	6	3,9	4,6
Vanhainkodit ja vastaavat vanhustenhuollon yksiköt	311	78	74	79	82	4	15	10	4,1	3,7
Muut sosiaalialan yksiköt	91	23	21	25	25	1	13	0	2,3	2,4
Parturi, kampaamo	946	97	97	58	68	2	15	0	1,7	1,5
Kauneushoitola tai muu ihonkäsittely tai -hoitopaikka, solarium	309	53	50	25	25	0	11	3	1,4	2,0
Julkinen kuntosali tai liikuntatila	202	41	36	25	25	0	7	20	1,8	1,3
Hautausmaa tai hautapaikka	196	7	7	0	0	0	0	0	0,7	0,3
Muut laitokset ja huoneistot, joissa harjoitetusta toiminnasta saattaa aiheutua käyttäjälle terveyshaittaa	31	6	6	3	3	0	0	0	0,7	0,5
Talousettä toimittavat laitokset (vähintään 5000 käyttäjää tai yli 1000 m ³ /d)	18	18	19	14	16	1	3	820	8,0	21,9
Talousettä toimittavat laitokset (vähintään 50 mutta alle 5000 käyttäjää tai vähintään 10 mutta alle 1000 m ³ /d) tai muu asetuksen 461/2001 mukainen kohde	238	195	187	104	108	15	29	1169	9,4	12,0
Talousettä toimittavat laitokset (alle 50 käyttäjää tai alle 10 m ³ /d) tai muu 401/2001 asetuksen mukainen kohde	298	105	98	54	54	0	10	158	3,8	2,3
Yhteensä	5545	1710	1625	1138	1174	83	329	4977		

Raportointitaulukkopohjan selitteet

- 1) Suunnitelmaavuodelle tarkastettavaksi suunniteltujen kohteiden määrä
- 2) Suunnitelmaavuodelle suunniteltujen tarkastusten määrä
- 3) Kertomusvuonna tarkastettujen kohteiden määrä (suunnitelman mukaiset tarkastukset)
- 4) Kertomusvuonna tehtyjen **suunniteltujen** tarkastusten määrä
- 5) Kohteiden määrä, joille annettu toimenpidemääräys (tarkastuskertomukseen kirjattu huomautus terveysuojelulain vastaisesta toiminnasta ja toimenpidemääräys/ kehoitus/ kielto)
- 6) Terveysuojeluviranomaisten vastuulla (myös ulkoistetut) olevat viranomaisvalvonnan näytemäärät
- 7) Valvontakohdetyyppin tarkastukseen suunniteltu ajankäyttö
- 8) Valvontakohdetyyppin tarkastukseen käytetty aika (keskiarvo toteutuneista tarkastuksista)

2011

Terveysturvatoimien valvontakohdetyyppi	1)Tarkastusten toteumaprosentti (%)		2)Tarkastettujen kohteiden toteumaprosentti (%)	3)Kohteet, joille annettu määräyksiä, prosenttiosuus kohteista	4)Toteutunut ajankäyttö suhteessa suunniteltuun ajankäyttöön (kerroin)	5)Tarkastetut kohteet suhteessa kohteiden kokonaismäärään (%)
	Toteutuneet tarkastukset	Toteutuneet sekä seuranta tarkastukset				
TsL 13 § 1 mom. 1 kohdan kohteet	100,0	100,0	16,7	0	1,0	7,1
Julkiset huvi- ja kokoontumishuoneistot	39,6	41,0	38,8	19	1,0	7,9
Julkisen majoitushuoneisto	83,1	86,2	78,8	49	1,0	19,9
Yleinen sauna	120,0	120,0	83,3	20	1,4	18,5
Yleinen uimahalli, uima-allas, uimala, kylpylä	72,9	76,5	68,3	29	0,8	63,6
Yleiset uimarannat (EU uimarannat ja muut yleiset uimarannat)	85,5	87,1	78,7	15	1,1	73,5
Eläinsuojat ja -aitaukset asemakaava-alueella tai vastaava	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
Koulu tai oppilaitos	61,0	78,8	53,8	43	0,7	15,3
Päivähoitopaikat, lasten- tai ryhmäperhepäiväkodit, esiopetustilat	87,0	100,0	82,6	50	1,2	23,5
Vanhainkodit ja vastaavat vanhustenhuollon yksiköt	110,8	116,2	101,3	19	0,9	25,4
Muut sosiaalialan yksiköt	119,0	123,8	108,7	52	1,0	27,5
Parturi, kampaamo	70,1	72,2	59,8	26	0,9	6,1
Kauneushoitola tai muu ihonkäsittely- tai hoitopaikka, solarium	50,0	50,0	47,2	44	1,4	8,1
Julkisen kuntosali tai liikuntatila	69,4	69,4	61,0	28	0,7	12,4
Hautausmaa tai hautapaikka	0,0	0,0	0,0		0,4	0,0
Muut laitokset ja huoneistot, joissa harjoitetusta toiminnasta saattaa aiheutua käyttäjälle terveyshaittaa	50,0	50,0	50,0	0	0,7	9,7
Talousvettä toimittavat laitokset (vähintään 5000 käyttäjää tai yli 1000 m3/d)	84,2	89,5	77,8	21	2,7	77,8
Talousvettä toimittavat laitokset (vähintään 50 mutta alle 5000 käyttäjää tai vähintään 10 mutta alle 1000 m3/d) tai muu asetuksen 461/2001 mukainen kohde	57,8	65,8	53,3	28	1,3	43,7
Talousvettä toimittavat laitokset (alle 50 käyttäjää tai alle 10 m3/d) tai muu 401/2001 asetuksen mukainen kohde	55,1	55,1	51,4	19	0,6	18,1
Yhteensä	72,2	77,4	66,5	29		20,5

Laskentataulukoiden selitteet

- 1) Tarkastusten sekä seuranta- ja tarkastusten suhde suunniteltuihin tarkastuksiin, prosenttiosuus
- 2) Tarkastettujen kohteiden suhde suunniteltuihin tarkastettaviin kohteisiin, prosenttiosuus
- 3) Tarkastettujen kohteiden määrä, joille annettu määräyksiä
- 4) Keskiarvo ilmoitetuista keskimääräisistä kohdetyypin yhden kohteen tarkastustunneista
- 5) Tarkastettujen kohteiden määrän suhde kaikkiin kohdetyypin kohteisiin, prosenttiosuus

2011

Valtakunnallisen valvontaohjelman tavoitteellisen tarkastustiheyden toteutuminen					
Tavoite (kerroin; kertaa/vuosi)		Tavoite; kohteet/vuosi (kpl)		Tarkastukset suhteessa tarkastustavoitteeseen (%)	
max	min	max	min	max	min
0,3	0,2	4,7	2,8	21,4	35,7
0,5	0,2	358,5	143,4	15,9	39,7
0,3	0,2	181,0	108,6	59,7	99,4
1,0	1,0	27,0	27,0	18,5	18,5
2,0	1,0	176,0	88,0	31,8	63,6
2,0	1,0	862,0	431,0	36,8	73,5
0,3	0,3	4,3	3,3	0,0	0,0
0,3	0,3	183,0	183,0	45,9	45,9
0,5	0,3	261,5	174,3	47,0	70,6
0,5	0,3	155,5	103,7	50,8	76,2
0,5	0,3	45,5	30,3	54,9	82,4
0,2	0,2	189,2	189,2	30,7	30,7
0,5	0,3	154,5	103,0	16,2	24,3
0,3	0,3	67,3	50,5	37,1	49,5
0,2	0,2	39,2	39,2	0,0	0,0
0,5	0,3	15,5	10,3	19,4	29,0
2,0	1,0	36,0	18,0	38,9	77,8
2,0	1,0	476,0	238,0	21,8	43,7
1,0	1,0	298,0	298,0	18,1	18,1

2011

Asukasmäärä valvontayksikön alueella	Suunnitelmalliseen terveydensuojelu- lain valvontaan käytetty työaika (htpv)	Muuhun terveydensuojelu- lain valvontaan käytetty työaika (htpv)	Terveydensuojelu- lain mukaisten valvontamaksujen määrä, suunnitelmallinen valvonta (€)	Terveydensuojelu- lain mukaisten maksujen määrä, muu kuin suunnitelmallinen valvonta (€)
570731	1257,1	3074,6	102466,95	47117,8

Kokonaistyoaika (htpv)	Kokonaistyoaika suhteutettuna (htpv/asukas, htpv/kohde)		Suunnitelmallisen valvonnan osuus kokonaistyoajasta (%)	Maksut yhteensä (€)	Suunnitelmallisen valvonnan maksut osuus kokonaismaksuista (%)
	Asukas- lukuun	Kohtei- siin			
4331,7	0,0076	0,78	29,0	149584,8	68,5

Liite 2. Yhteenveto terveysuojelulain valvontasuunnitelman toteutumisesta kohdetyypeittäin vuodelta 2012, Itä-Suomen aluehallintovirasto

Terveysuojelulain valvontakohdetyyppi	Valvontakoh- teiden lkm	Tarkastettavien kohteiden lkm 1)	Suunniteltujen tarkastusten lkm 2)	Tarkastettujen kohteiden lkm 3)	Toteutuneet tarkastukset 4)	Toteutuneet seuranta- tarkastukset	Kohteiden määrä, joille annettu toimenpide- määräys 5)	Viranomais- valvonnan näytteiden määrä 6)	Ajankäyttö, suunniteltu tuntia 7)	Ajankäyttö toteutunut tuntia 8)
									yksiköiden keskiarvo HUON	yksiköiden keskiarvo HUON
TsL 13 § 1 mom. 1 kohdan kohteet	14	0	0	0	0	0	0	0	1,5	0
Julkiset huvi- ja kokoontumishuoneistot	705	141	141	66	67	1	11	13	3,7	3,5
Julkinen majoitushuoneisto	589	108	108	58	63	0	2	3	3,3	2,8
Yleinen sauna	26	19	17	7	3	0	0	0	1,8	0,8
Yleinen uimahalli, uima-allas, uimala, kylpylä	86	74	74	48	48	6	15	1296	5,9	5,6
Yleiset uimarannat (EU uimarannat ja muut yleiset uimarannat)	386	351	313	304	310	19	40	909	3,8	2,6
Eläinsuojat ja -aitaukset asemakaava-alueella tai vastaava	13	2	2	0	0	0	0	0	1,3	0,0
Koulu tai oppilaitos	538	149	149	80	82	9	33	51	5,3	5,4
Päivähoitopaikat, lasten- tai ryhmäperhepäiväkodit, esiopetustilat	524	141	127	110	119	11	61	3	4,8	4,3
Vanhainkodit ja vastaavat vanhustenhuollon yksiköt	320	71	71	40	40	3	8	0	4,1	4,1
Muut sosiaalialan yksiköt	95	38	39	31	35	1	6	3	5,4	4,6
Parturi, kampaamo	967	108	108	67	67	0	0	0	2,0	1,8
Kauneushoitoa tai muu monikasittely tai -hoitopaikka, solarium	337	44	44	19	19	0	1	0	2,2	1,7
Julkinen kuntosalit tai liikuntatila	206	39	39	19	19	1	4	0	2,8	1,7
Hautausmaa tai hautapaikka	195	10	8	1	2	0	0	0	1,5	0,3
Muut laitokset ja huoneistot, joissa harjoitetusta toiminnasta saattaa aiheutua käyttäjälle terveyshaittaa	30	5	5	1	1	0	0	4	2,4	1,2
Talousvetta toimittavat laitokset (vähintään 5000 käyttäjää tai yli 1000 m3/d)	17	15	17	17	28	1	5	749	7,7	7,3
Talousvettä toimittavat laitokset (vähintään 50 mutta alle 5000 käyttäjää tai vähintään 10 mutta alle 1000 m3/d) tai muu asetuksen 461/2001 mukainen kohde	249	181	184	97	98	2	20	1112	6,5	5,4
Talousvettä toimittavat laitokset (alle 50 käyttäjää tai alle 10 m3/d) tai muu 401/2001 asetuksen mukainen kohde	293	50	50	36	37	1	5	148	6,9	4,9
Yhteensä	5590	1546	1496	1001	1038	55	211	4291		

Raportointitaulukkopohjan selitteet

- 1) Suunnitelmuvuodelle tarkastettavaksi suunniteltujen kohteiden määrä
- 2) Suunnitelmuvuodelle suunniteltujen tarkastusten määrä
- 3) Kertomusvuonna tarkastettujen kohteiden määrä (suunnitelman mukaiset tarkastukset)
- 4) Kertomusvuonna tehtyjen **suunniteltujen** tarkastusten määrä
- 5) Kohteiden määrä, joille annettu toimenpidemääräys (tarkastuskertomukseen kirjattu huomautus terveysuojelulain vastaisesta toiminnasta ja toimenpidemääräys/ kehoitus/ kieltö)
- 6) Terveysuojeluviranomaisten vastuulla (myös ulkoistetut) olevat viranomaisvalvonnan näytemäärät
- 7) Valvontakohdetyypin tarkastukseen suunniteltu ajankäyttö
- 8) Valvontakohdetyypin tarkastukseen käytetty aika (keskiarvo toteutuneista tarkastuksista)

2012

Terveystieteiden tutkimuskeskus Terveystieteiden tutkimuskeskus Terveystieteiden tutkimuskeskus	Tarkastusten toteumaprosentti (%)		2) Tarkastettujen kohteiden toteumaprosentti (%)	3) Kohteet, joille annettu määräyksiä, prosenttiosuus kohteista	4) Toteutunut ajankäyttö suhteessa suunniteltuun ajankäyttöön (kerroin)	5) Tarkastetut kohteet suhteessa kohteiden kokonaismäärään (%)
	Toteutuneet tarkastukset	Toteutuneet sekä seuranta tarkastukset				
TsL 13 § 1 mom. 1 kohdan kohteet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Julkiset huvi- ja kokoontumishuoneistot	47,5	48,2	46,8	16,7	1,0	9,4
Julkinen majoitushuoneisto	58,3	58,3	53,7	3,4	0,9	9,8
Yleinen sauna	17,6	17,6	36,8	0,0	0,5	26,9
Yleinen uimahalli, uima-allas, uimala, kylpylä	64,9	73,0	64,9	31,3	0,9	55,8
Yleiset uimarannat (EU uimarannat ja muut yleiset uimarannat)	99,0	105,1	86,6	13,2	0,7	78,8
Eläinsuojat ja -aitaukset asemakaava alueella tai vastaava	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Koulu tai oppilaitos	55,0	61,1	53,7	41,3	1,0	14,9
Paivahoitopaikat, lasten- tai ryhmäperhepäiväkodit, esiopetustilat	93,7	102,4	78,0	55,5	0,9	21,0
Vanhainkodit ja vastaavat vanhustenhoidon yksiköt	56,3	60,6	56,3	20,0	1,0	12,5
Muut sosiaalialan yksiköt	89,7	92,3	81,6	19,4	0,8	32,6
Parturi, kampaamo	62,0	62,0	62,0	0,0	0,9	6,9
Kauneushoitola tai muu ihonkasittely tai -hoitopaikka, solarium	43,2	43,2	43,2	5,3	0,7	5,6
Julkinen kuntosali tai liikuntatila	48,7	51,3	48,7	21,1	0,6	9,2
Hautausmaa tai hautapaikka	25,0	25,0	10,0	0,0	0,2	0,5
Muut laitokset ja huoneistot, joissa harjoitetusta toiminnasta saattaa aiheutua käyttäjälle terveyshaittaa	20,0	20,0	20,0	0,0	0,5	3,3
Talousvettä toimittavat laitokset (vanhintaan 5000 käyttäjää tai yli 1000 m3/d)	164,7	170,6	113,3	29,4	0,9	100,0
Talousvettä toimittavat laitokset (vähintään 50 mutta alle 5000 käyttäjää tai vähintään 10 mutta alle 1000 m3/d) tai muu asetuksen 461/2001 mukainen kohde	53,3	54,3	53,6	20,6	0,8	39,0
Talousvettä toimittavat laitokset (alle 50 käyttäjää tai alle 10 m3/d) tai muu 401/2001 asetuksen mukainen kohde	74,0	76,0	72,0	13,9	0,7	12,3
Yhteensä	69,4	73,1	64,7	21,1		17,9

2012

Valtakunnallisen valvontaohjelman tavoitteellisen tarkastustiheyden toteutumisen					
Tavoite (kerroin; kertaa/vuosi)		Tavoite; kohteet/vuosi (kpl)		Tarkastukset suhteessa tarkastustavoitteeseen (%)	
max	min	max	min	max	min
0,3	0,2	4,7	2,8	0,0	0,0
0,5	0,2	352,5	141,0	18,7	46,8
0,3	0,2	196,3	117,8	29,5	49,2
1,0	1,0	26,0	26,0	26,9	26,9
2,0	1,0	172,0	86,0	27,9	55,8
2,0	1,0	772,0	386,0	39,4	78,8
0,3	0,3	4,3	3,3	0,0	0,0
0,3	0,3	179,3	179,3	44,6	44,6
0,5	0,3	262,0	174,7	42,0	63,0
0,5	0,3	160,0	106,7	25,0	37,5
0,5	0,3	47,5	31,7	65,3	97,9
0,2	0,2	193,4	193,4	34,6	34,6
0,5	0,3	168,5	112,3	11,3	16,9
0,3	0,3	68,7	51,5	27,7	36,9
0,2	0,2	39,0	39,0	2,6	2,6
0,5	0,3	15,0	10,0	6,7	10,0
2,0	1,0	34,0	17,0	50,0	100,0
2,0	1,0	498,0	249,0	19,5	39,0
1,0	1,0	293,0	293,0	12,3	12,3

Laskentataulukoiden selitteet

- 1) Tarkastusten sekä seuranta-tarkastusten suhde suunniteltuihin tarkastuksiin, prosenttiosuus
- 2) Tarkastettujen kohteiden suhde suunniteltuihin tarkastettaviin kohteisiin, prosenttiosuus
- 3) Tarkastettujen kohteiden määrä, joille annettu määräyksiä
- 4) Keskiarvo ilmoitetuista keskimääräisistä kohdetyypin yhden kohteen tarkastustunneista
- 5) Tarkastettujen kohteiden määrän suhde kaikkiin kohdetyypin kohteisiin, prosenttiosuus

2012

Asukasmäärä valvontayksikön alueella	Suunnitelmalliseen terveydensuojelu- lain valvontaan käytetty työaika (htpv)	Muuhun terveydensuojelu- lain valvontaan käytetty työaika (htpv)	Terveydensuojelu- lain mukaisten valvontamaksujen määrä, suunnitelmallinen valvonta (€)	Terveydensuojelu- lain mukaisten maksujen määrä, muu kuin suunnitelmallinen valvonta (€)
568582	795,2	3073,3	82294	65148

Kokonaistyoaika (htpv)	Kokonaistyoaika suhteutettuna (htpv/asukas, htpv/kohde)		Suunnitelmallisen valvonnan osuus kokonaistyoajasta (%)	Maksut yhteensä (€)	Suunnitelmallisen valvonnan maksut osuus kokonaismaksuista (%)
	Asukasluk- uun	Kohteisiin			
3868,5	0,006804	0,692039	20,6	147442	55,8

Liite 3. Yhteenvedo terveysuojelulain valvontasuunnitelman toteutumisesta kohdetyypeittäin vuodelta 2013, Itä-Suomen aluehallintovirasto

Terveysuojelulain valvontakohdetyypit	Valvontakohteiden lkm	Tarkastettavien kohteiden lkm 1)	Suunniteltujen tarkastusten lkm 2)	Tarkastettujen kohteiden lkm 3)	Toteutuneet tarkastukset 4)	Toteutuneet seuranta-tarkastukset	Kohteiden määrä, joille annettu toimenpitemääräys 5)	Viranomaisvalvonnan näytteiden määrä 6)	Ajankäyttö, suunniteltu tuntia 7)	Ajankäyttö toteutunut tuntia 8)
									yksiköiden keskiarvo HUOM	yksiköiden keskiarvo HUOM
TsL 13 § 1 mom. 1 kohdan kohteet	14	0	0	4	4	0	0	0	5,2	4,0
Julkiset huvi- ja kokoontumishuoneistot	698	139	136	81	81	0	25	2	4,2	2,6
Julkinen majoitushuoneisto	547	115	115	61	59	1	21	0	3,9	3,2
Yleinen sauna	11	18	18	2	2	0	0	0	3,5	1,0
Yleinen uimahalli, uima-allas, uimala, kylpylä	85	77	77	31	31	2	8	1537	5,4	5,3
Yleiset uimarannat (EU uimarannat ja muut yleiset uimarannat)	386	383	340	277	282	23	29	810	3,8	2,5
Eiainsuojat ja -aitaukset asemakaava alueella tai vastaava	12	2	2	1	1	0	0	0	1,6	0,2
Koulu tai oppilaitos	506	168	168	121	122	13	47	31	5,6	6,3
Paivahoitopaikat, lasten- tai ryhmäperhepäiväkodit, esiopetustilat	529	145	145	88	100	9	44	6	5,2	4,8
Vanhainkodit ja vastaavat vanhustenhoidon yksiköt	325	80	80	39	41	0	13	0	4,9	4,1
Muut sosiaalialan yksiköt	129	42	42	35	35	3	5	0	4,1	2,8
Parturi, kampaamo	990	106	106	66	66	1	4	12	2,3	2,0
Kauneushoitola tai muu ihonkasittely tai -hoitopaikka, solarium	313	88	88	79	79	2	6	27	3,2	3,5
Julkinen kuntosali tai liikuntatila	204	44	44	33	33	3	3	99	3,0	3,4
Hautausmaa tai hautapaikka	189	11	11	11	11	0	0	0	2,1	0,5
Muut laitokset ja huoneistot, joissa harjoitetusta toiminnasta saattaa aiheutua käyttäjälle terveyshaittaa	23	3	3	2	2	0	1	0	2,9	1,3
Talousvettä toimittavat laitokset (vähintään 5000 käyttäjää tai yli 1000 m3/d)	17	17	23	14	15	1	2	766	7,0	6,6
Talousvettä toimittavat laitokset (vähintään 50 mutta alle 5000 käyttäjää tai vähintään 10 mutta alle 1000 m3/d) tai muu asetuksen 461/2001 mukainen kohde	245	136	136	58	59	0	26	1105	7,3	6,1
Talousvettä toimittavat laitokset (alle 50 käyttäjää tai alle 10 m3 /d) tai muu 401/2001 asetuksen mukainen kohde	301	48	48	16	16	0	7	111	4,2	2,6
Yhteensä	5524	1625	1582	1019	1039	58	241	4506		

Raportointitaulukkopohjan selitteet

- 1) Suunnitelma vuodelle tarkastettavaksi suunniteltujen kohteiden määrä
- 2) Suunnitelma vuodelle suunniteltujen tarkastusten määrä
- 3) Kertomusvuonna tarkastettujen kohteiden määrä (suunnitelman mukaiset tarkastukset)
- 4) Kertomusvuonna tehtyjen **suunniteltujen** tarkastusten määrä
- 5) Kohteiden määrä, joille annettu toimenpitemääräys (tarkastuskertomukseen kirjattu huomautus terveysuojelulain vastaisesta toiminnasta ja toimenpitemääräys/ kehoitus/ kielto)
- 6) Terveysuojeluviranomaisten vastuulla (myös ulkoistetut) olevat viranomaisvalvonnan näytemäärät
- 7) Valvontakohdetyypin tarkastukseen suunniteltu ajankäyttö
- 8) Valvontakohdetyypin tarkastukseen käytetty aika (keskiarvo toteutuneista tarkastuksista)

Terveysturvatoimien valvontakohdetyyppi	2013		2) Tarkastettujen kohteiden toteumaprosentti (%)	3) Kohteet, joille annettu määräyksiä, prosenttiosuus kohteista	4) Toteutunut ajankäyttö suhteessa suunniteltuun ajankäyttöön (kerroin)	5) Tarkastetut kohteet suhteessa kohteiden kokonaismäärään (%)	2013					
	Tarkastusten toteumaprosentti (%)						Valtakunnallisen valvontaohjelman tavoitteellisen tarkastustiheyden toteutuminen					
	Toteutuneet tarkastukset	Toteutune et sekä seuranta tarkastukset					Tavoite (kerroin; kertaa/vuosi)		Tavoite; kohteet/vuosi (kpl)		Tarkastukset suhteessa tarkastustavoitteeseen (%)	
							max	min	max	min	max	min
TsL 13 § 1 mom. 1 kohdan kohteet				0,0	0,8	28,6	0,3	0,2	4,7	2,8	85,7	142,9
Julkiset huvi- ja kokoontumishuoneistot	59,6	59,6	58,3	30,9	0,6	11,6	0,5	0,2	349,0	139,6	23,2	58,0
Julkinen majoitushuoneisto	51,3	52,2	53,0	34,4	0,8	11,2	0,3	0,2	182,3	109,4	33,5	55,8
Yleinen sauna	11,1	11,1	11,1	0,0	0,3	18,2	1,0	1,0	11,0	11,0	18,2	18,2
Yleinen uimahalli, uima-allas, uimala, kylpylä	40,3	42,9	40,3	25,8	1,0	36,5	2,0	1,0	170,0	85,0	18,2	36,5
Yleiset uimarannat (EU uimarannat ja muut yleiset uimarannat)	82,9	89,7	72,3	10,5	0,7	71,8	2,0	1,0	772,0	386,0	35,9	71,8
Eläinsuojat ja -aitaukset asemakaava alueella tai vastaava	50,0	50,0	50,0	0,0	0,1	8,3	0,3	0,3	4,0	3,0	25,0	33,3
Koulu tai oppilaitos	72,6	80,4	72,0	38,8	1,1	23,9	0,3	0,3	168,7	168,7	71,7	71,7
Paivahoitopaikat, lasten- tai ryhmäperhepäiväkodit, esiopetustilat	69,0	75,2	60,7	50,0	0,9	16,6	0,5	0,3	264,5	176,3	33,3	49,9
Vanhainkodit ja vastaavat vanhustenhuollon yksiköt	51,3	51,3	48,8	33,3	0,8	12,0	0,5	0,3	162,5	108,3	24,0	36,0
Muut sosiaalialan yksiköt	83,3	90,5	83,3	14,3	0,7	27,1	0,5	0,3	64,5	43,0	54,3	81,4
Parturi, kampaamo	62,3	63,2	62,3	6,1	0,9	6,7	0,2	0,2	198,0	198,0	33,3	33,3
Kauneushoitola tai muu ihonkasittely tai - hoitopaikka, solarium	89,8	92,0	89,8	7,6	1,1	25,2	0,5	0,3	156,5	104,3	50,5	75,7
Julkinen kuntosali tai liikuntatila	75,0	81,8	75,0	9,1	1,1	16,2	0,3	0,3	68,0	51,0	48,5	64,7
Hautausmaa tai hautapaikka	100,0	100,0	100,0	0,0	0,3	5,8	0,2	0,2	37,8	37,8	29,1	29,1
Muut laitokset ja huoneistot, joissa harjoitetusta toiminnasta saattaa aiheutua käyttäjälle terveyshaittaa	66,7	66,7	66,7	50,0	0,5	8,7	0,5	0,3	11,5	7,7	17,4	26,1
Talousvettä toimittavat laitokset (vähintään 5000 käyttäjää tai yli 1000 m3/d)	65,2	69,6	70,0	14,3	0,9	82,4	2,0	1,0	34,0	17,0	41,2	82,4
Talousvettä toimittavat laitokset (vähintään 50 mutta alle 5000 käyttäjää tai vähintään 10 mutta alle 1000 m3/d) tai muu asetuksen 461/2001 mukainen kohde	43,4	43,4	42,6	44,8	0,8	23,7	2,0	1,0	490,0	245,0	11,8	23,7
Talousvettä toimittavat laitokset (alle 50 käyttäjää tai alle 10 m3/d) tai muu 401/2001 asetuksen mukainen kohde	33,3	33,3	33,3	43,8	0,6	5,3	1,0	1,0	301,0	301,0	5,3	5,3
Yhteensä	65,7	69,3	62,7	23,7		18,4						

Laskentataulukoiden selitteet

- 1) Tarkastusten sekä seurantatarkastusten suhde suunniteltuihin tarkastuksiin, prosenttiosuus
- 2) Tarkastettujen kohteiden suhde suunniteltuihin tarkastettaviin kohteisiin, prosenttiosuus
- 3) Tarkastettujen kohteiden määrä, joille annettu määräyksiä
- 4) Keskiarvo ilmoitetuista keskimääräisistä kohdetyypin yhden kohteen tarkastustunneista
- 5) Tarkastettujen kohteiden määrän suhde kaikkiin kohdetyypin kohteisiin, prosenttiosuus

2013

Asukasmäärä valvontayksikön alueella	Suunnitelmalliseen terveysuojelu- lain valvontaan käytetty työaika (htpv)	Muuhun terveysuojelu- lain valvontaan käytetty työaika (htpv)	Terveysuojelu- lain mukaisten valvontamaksujen määrä, suunnitelmallinen valvonta (€)	Terveysuojelu- lain mukaisten maksujen määrä, muu kuin suunnitelmallinen valvonta (€)
566948	1088,5	3845,8	110497	64288

Kokonaistyöaika (htpv)	Kokonaistyöaika suhteutettuna (htpv/asukas, htpv/kohde)		Suunnitelmallisen valvonnan osuus kokonaistyöajasta (%)	Maksut yhteensä (€)	Suunnitelmallisen valvonnan maksut osuus kokonaismaksuista (%)
	Asukasluk- uun	Kohteisiin			
4934,3	0,009	0,9	22,1	174785	63,2

Tupakkalain valvontasuunnitelman toteutuma kohdetyypeittäin 2011

	Valvontakohteiden lkm.	Tarkastettavien kohteiden lkm. 1)	Suunniteltujen tarkastusten lkm. 2)	Tarkastettujen kohteiden lkm. 3)	Toteutuneiden tarkastusten lkm. 4)	Toteutuneiden seuranta-tarkastusten lkm.	Kohteet, joille annettu toimenpidemääräys, lkm. 5)	Suunniteltu ajankäyttö tunteina ka 7)	Toteutunut ajankäyttö tunteina ka 8)
Tupakkalain valvontakohdetyyppi									
Tupakointikieltojen ja -rajoitusten noudattaminen	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Ravitsemisiikkeit, joissa on erillinen tupakointitila	71	55	56	39	41	0	17	2,1	1,4
Ravitsemisiikkeit, joissa on tupakoinnin täyskielto	1591	316	270	275	281	6	15	1,5	1,3
Oppilaitokset	550	98	84	41	42	1	2	1,0	1,3
Päiväkodit	515	72	59	48	51	5	0	1,6	1,9
Alaikäisille hoitoa antavat laitokset	37	6	1	1	1	0	0	0,0	0,7
Virastojen ja viranomaisten sekä niinin verrattavien julkisten laitosten yleisölle ja asiakkaille varatut sisätilat	492	41	16	45	45	0	25	1,3	1,6
Tupakkatuotteiden ja tupakointivälineiden omavalvonta, myynti ja mainonta sekä tupakkajäljitelmiä ja tupakan vastikkeiden mainonta	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0
Vähittäismyyntipaikat	1217	532	509	455	464	14	79	2,4	1,5
Automaattiset myyntilaitteet	6	1	1	0	0	0	0	1,0	0,0
Tukkumyyntipaikat	6	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0
Muut kohteet	31	8	2	40	40	0	1	1,0	0,8
Yhteensä	4516	1129	998	944	965	26	139		

Raportointitulukkopohjan selitteet

- 1) Suunnitelmaavuodelle tarkastettavaksi suunniteltujen kohteiden määrä
- 2) Suunnitelmaavuodelle suunniteltujen tarkastusten määrä
- 3) Kertomusvuonna tarkastettujen kohteiden määrä (suunnitelman mukaiset tarkastukset)
- 4) Kertomusvuonna tehtyjen suunniteltujen tarkastusten määrä
- 5) Kohteiden määrä, joille annettu toimenpidemääräys (tarkastuskertomukseen kirjattu huomautus tupakkalain vastaisesta toiminnasta ja toimenpidemääräys/ kehoitus/ kieltö)
- 7) Valvontakohdetyypin tarkastukseen suunniteltu ajankäyttö
- 8) Valvontakohdetyypin tarkastukseen käytetty aika (keskiarvo toteutuneista tarkastuksista)

2011

	1)Tarkastusten toteumaprosentti (%)		2)Tarkastettujen kohteiden toteumaprosentti (%)	3)Kohteet, joille annettu määräyksiä, prosenttiosuus kohteista	4)Toteutunut ajankäyttö suhteessa suunniteltuun ajankäyttöön (kerroin)	5)Tarkastetut kohteet suhteessa kohteiden kokonaismäärään (%)
	Toteutuneet tarkastukset	Toteutuneet sekä seuranta tarkastukset				
Tupakkalain valvontakohdetyyppi						
Tupakointikieltojen ja -rajoitusten noudattaminen						
Ravitsemisilmkkeet, joissa on eriminen tupakointitila	73,2	73,2	70,9	43,6	0,7	54,9
Ravitsemisilmkkeet, joissa on tupakoinnin täyskielto	104,1	106,3	87,0	5,5	0,9	17,3
Oppilaitokset	50,0	51,2	41,8	4,9	1,2	7,5
Päiväkodit	86,4	94,9	66,7	0,0	1,2	9,3
Alaikäisille hoitoa antavat laitokset	100,0	100,0	16,7	0,0	0,0	2,7
virastojen ja viranomaisten sekä mihin verrattavien julkisten laitosten yleisölle ja asiakkaille varatut sisätilat	281,3	281,3	109,8	55,6	1,2	9,1
Tupakkatuotteiden ja tupakointivälineiden omavalvonta, myynti ja mainonta sekä tupakkajäljtelmien ja tupakan vastikkeiden mainonta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vähittäismyyntipaikat	91,2	93,9	85,5	17,4	0,6	37,4
Automaattiset myyntilaitteet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tukkumyyntipaikat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut kohteet	2000,0	2000,0	500,0	2,5	0,8	129,0
Yhteensä	96,7	99,3	83,6	14,7		20,9

2011

Valtakunnallisen valvontaohjelman tavoitteellisen tarkastustiheyden toteutuminen					
Tavoite (kerroin; kertaa/vuosi)		Tavoite; kohteet/vuosi (kpl)		Tarkastukset suhteessa tarkastustavoitteeseen (%)	
max	min	max	min	max	min
1,0	1,0	71,0	71,0	54,9	54,9
0,3	0,3	530,3	530,3	51,9	51,9
0,3	0,3	183,3	183,3	22,4	22,4
0,3	0,3	171,7	171,7	28,0	28,0
0,3	0,3	12,3	12,3	8,1	8,1
0,3	0,3	164,0	164,0	27,4	27,4
0,5	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0
0,5	0,3	608,5	405,7	0,0	112,2
0,3	0,2	1,8	1,2	0,0	0,0
0,5	0,5	3,0	3,0	0,0	0,0
0,3	0,3	7,8	7,8	516,1	516,1

Laskentataulukoiden selitteet

- 1) Tarkastusten sekä seurantatarkastusten suhde suunniteltuihin tarkastuksiin, prosenttiosuus
- 2) Tarkastettujen kohteiden suhde suunniteltuihin tarkastettaviin kohteisiin, prosenttiosuus
- 3) Tarkastettujen kohteiden määrä, joille annettu määräyksiä
- 4) Keskiarvo ilmoitetuista keskimääräisistä kohdetyypin yhden kohteen tarkastustunneista
- 5) Tarkastettujen kohteiden määrän suhde kaikkiin kohdetyypin kohteisiin, prosenttiosuus

2011

Asukasmäärä valvontayksikön alueella	Suunnitelmalliseen tupakkalain valvontaan käytetty työaika (htpv)	Muuhun tupakkalain valvontaan käytetty työaika (htpv)	Tupakkalain mukaisten valvontamaksujen määrä, suunnitelmallinen valvonta (€)	Valvontamaksujen määrä, tupakkalaissa tarkoitettujen vähittäismyynti- lupien käsittely (€)	Tupakkatuotteiden myynnin vuosittainen valvontamaksu (€), sis. myynnin suunnitelmallisen valvonnan
564857	194,19	136,5	21054	15197,5	64362

Kokonaistyoaika (htpv)	Kokonaistyoaika suhteutettuna (htpv/asukas, htpv/kohde)		Suunnitelmallisen valvonnan osuus kokonaistyoajasta (%)	Maksut yhteensä (€)	Suunnitelmallisen valvonnan maksut osuus kokonaismaksuista (%)	Tupakkatuotteiden myynnin maksujen osuus kokonaiskustan- nuksista (%)
	Asukas- lukuun	Kohteisiin				
330,69	0,000585	0,073226	58,7	100613,50	20,9	79,1

Tupakkalain valvontasuunnitelman toteutuma kohdetyypeittäin 2012

Tupakkalain valvontakohdetyypin nimi	Valvontakohteiden lkm.	Tarkastettavien kohteiden lkm. 1)	Suunniteltujen tarkastusten lkm. 2)	Tarkastettujen kohteiden lkm. 3)	Toteutuneiden tarkastusten lkm. 4)	Toteutuneiden seuranta-tarkastusten lkm.	Kohteet, joille annettu toimenpidemääräys, lkm. 5)	Suunniteltu ajankäyttö tunteina 6)	Toteutunut ajankäyttö tunteina 7)
Tupakkalain valvontakohdetyypin nimi									
Tupakointikieltojen ja -rajoitusten noudattaminen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ravitsemisliikkeet, joissa on erillinen tupakointitila	68	57	58	26	26	0	4	2,3	1,7
Ravitsemisliikkeet, joissa on tupakoinnin täyskielto	1677	394	365	248	274	1	1	1,5	1,5
Oppilaitokset	552	128,8	117	48	48	4	1	1,8	1,4
Päiväkodit	519	118,8	108	56	57	1	0	1,6	1,2
Alaikäisille hoitoa antavat laitokset	33	13	12	11	13	1	1	2,7	1,1
Virastojen ja viranomaisten sekä niihin verrattavien julkisten laitosten yleisölle ja asiakkaille varatut sisätilat	369	45	33	9	9	0	4	0,7	0,8
Tupakkatuotteiden ja tupakointivälineiden omavalvonta, myynti ja mainonta sekä tupakkajäljitelmien ja tupakan vastikkeiden mainonta	0	0	0	0	0	0	0		0,0
Vähittäismyyntipaikat	1193	535	527	513	487	66	86	2,0	1,5
Automaattiset myyntilaitteet	6	1	1	0	0	0	0	0,7	0,0
Tukkumyyntipaikat	8	3	3	2	2	0	0	0,7	0,3
Muut kohteet	32	0	0	1	0	0	0	0,7	1,0
Yhteensä	4457	1295,6	1224	914	916	73	97		

Raportointitaulukkopohjan selitteet

- 1) Suunnitelmavuodelle tarkastettavaksi suunniteltujen kohteiden määrä
- 2) Suunnitelmavuodelle suunniteltujen tarkastusten määrä
- 3) Kertomusvuonna tarkastettujen kohteiden määrä (suunnitelman mukaiset tarkastukset)
- 4) Kertomusvuonna tehtyjen suunniteltujen tarkastusten määrä
- 5) Kohteiden määrä, joille annettu toimenpidemääräys (tarkastuskertomukseen kirjattu huomautus tupakkalain vastaisesta toiminnasta ja toimenpidemääräys/ kehoitus/ kielto)
- 7) Valvontakohdetyypin tarkastukseen suunniteltu ajankäyttö
- 8) Valvontakohdetyypin tarkastukseen käytetty aika (keskiarvo toteutuneista tarkastuksista)

	2012		2)Tarkastettujen kohteiden toteumaprosentti (%)	3)Kohteet, joille annettu määräyksiä, prosenttiosuus kohteista	ajankäyttö suhteessa suunniteltuun ajankäyttöön (kerroin)	5)Tarkastetut kohteet suhteessa kokonaismäärään (%)	2012 tarkastustiheyden toteutuminen							
	1)Tarkastusten						Tavoite (kerroin; kertaa/vuosi)		Tavoite; kohteet/vuosi (kpl)		Tarkastukset suhteessa tarkastustavoitteeseen (%)			
	Toteutuneet tarkastukset	Toteutuneet sekä seuranta tarkastukset					max	min	max	min	max	min		
Tupakkalain valvontakohdetyyppi														
Tupakointikieltojen ja -rajoitusten noudattaminen														
Ravitsemisliikkeet, joissa on erillinen tupakointitila	44,8	44,8	45,6	15,4	0,7	38,2	1,0	1,0	68,0	68,0	38,2	38,2		
Ravitsemisliikkeet, joissa on tupakoinnin täyskielto	75,1	75,3	62,9	0,4	1,0	14,8	0,3	0,3	559,0	559,0	44,4	44,4		
Oppilaitokset	41,0	44,4	37,3	2,1	0,8	8,7	0,3	0,3	184,0	184,0	26,1	26,1		
Päiväkodit	52,8	53,7	47,1	0,0	0,8	10,8	0,3	0,3	173,0	173,0	32,4	32,4		
Alaikäisille hoitoa antavat laitokset	108,3	116,7	84,6	9,1	0,4	33,3	0,3	0,3	11,0	11,0	100,0	100,0		
Virastojen ja viranomaisten sekä niinin verrattavien julkisten laitosten yleisölle ja asiakkaille varatut sisätilat	27,3	27,3	20,0	44,4	1,2	2,4	0,3	0,3	123,0	123,0	7,3	7,3		
Tupakkatuotteiden ja tupakointivälineiden omavalvonta, myynti ja mainonta sekä tupakkajäljittelmien ja tupakan vastikkeiden mainonta							0,5	0,5	0,0	0,0				
Vähittäismyyntipaikat	92,4	104,9	95,9	16,8	0,7	43,0	0,5	0,3	596,5	397,7	86,0	129,0		
Automaattiset myyntilaitteet	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,3	0,2	1,8	1,2	0,0	0,0		
Tukkumyyntipaikat	66,7	66,7	66,7	0,0	0,5	25,0	0,5	0,5	4,0	4,0	50,0	50,0		
Muut kohteet				0,0	1,5	3,1	0,3	0,3	8,0	8,0	12,5	12,5		
Yhteensä	74,8	80,8	70,5	10,6		20,5								

Laskentataulukoiden selitteet

- 1) Tarkastusten sekä seurantatarkastusten suhde suunniteltuihin tarkastuksiin, prosenttiosuus
- 2) Tarkastettujen kohteiden suhde suunniteltuihin tarkastettaviin kohteisiin, prosenttiosuus
- 3) Tarkastettujen kohteiden määrä, joille annettu määräyksiä
- 4) Keskiarvo ilmoitetuista keskimääräisistä kohdetyypin yhden kohteen tarkastustunneista
- 5) Tarkastettujen kohteiden määrän suhde kaikkiin kohdetyypin kohteisiin, prosenttiosuus

2012

Asukasmäärä valvontayksikön alueella	Suunnitelmalliseen tupakkalain valvontaan käytetty työaika (htpv)	Muuhun tupakkalain valvontaan käytetty työaika (htpv)	Tupakkalain mukaisten valvontamaksujen määrä, suunnitelmallinen valvonta (€)	Valvontamaksujen määrä, tupakkalaissa tarkoitettujen vähittäismyynti- pien käsittely (€)	Tupakkatuotteiden myynnin vuosittainen valvontamaksu (€ sis. myynnin suunnitelmallisen valvonnan)
568082	189,3	135,5	14113	32356	35913

Kokonaistyöaika (htpv)	Kokonaistyöaika suhteutettuna (htpv/asukas, htpv/kohde)		Suunnitelmallisen valvonnan osuus kokonaistyöajasta (%)	Maksut yhteensä (€)	Suunnitelmallisen valvonnan maksut osuus kokonaismaksuista (%)	Tupakkatuotteiden myynnin maksujen osuus kokonaiskustannuk- sista (%)
	Asukas- lukuun	Kohteisiin				
324,8	0,0005717	0,072874	58,3	82382,00	17,1	82,9

Tupakkalain valvontasuunnitelman toteutuma kohdetyypeittäin 2013

	Valvontakohteiden lkm.	Tarkastettavien kohteiden lkm. 1)	Suunniteltujen tarkastusten lkm. 2)	Tarkastettujen kohteiden lkm. 3)	Toteutuneiden tarkastusten lkm. 4)	Toteutuneiden seuranta-tarkastusten lkm.	Kohteet, joille annettu toimenpidemääräys, lkm. 5)	Suunniteltu ajankäyttö tunteina 6)	Toteutunut ajankäyttö tunteina 7)
Tupakkalain valvontakohdetyyppi									
Tupakointikieltojen ja -rajoitusten noudattaminen	0	0	0	0	0	0	0	0	
Ravitsemisliikkeet, joissa on erillinen tupakointitila	71	48	46	17	17	1	3	1,6	0,7
Ravitsemisliikkeet, joissa on tupakoinnin täyskielto	1639	366	366	244	259	5	5	1,2	0,7
Oppilaitokset	516	138	138	73	74	1	5	1,6	1,2
Päiväkodit	503	125	125	61	61	0	4	1,4	0,7
Alaikäisille hoitoa antavat laitokset	44	11	11	4	4	0	0	2,5	0,4
Virastojen ja viranomaisten sekä niihin verrattavien julkisten laitosten yleisölle ja asiakkaille varatut sisätilat	518	79	79	27	28	0	6	1,3	0,7
Tupakkatuotteiden ja tupakointivälineiden omavalvonta, myynti ja mainonta sekä tupakkajäljitelmiä ja tupakan vastikkeiden mainonta	0	0	0	0	0	0	0		
Vähittäismyyntipaikat	1186	504	508	480	481	84	135	2,0	1,1
Automaattiset myyntilaitteet	2	0	0	1	1	1	1	1,0	1,0
Tukkumyyntipaikat	7	2	2	2	2	0	0	0,7	0,8
Muut kohteet	9	1	0	0	0	0	0	0,0	0,0
Yhteensä	4495	1274	1275	909	927	92	159		

Raportointitaulukkopohjan selitteet

- 1) Suunnitelmauudelle tarkastettavaksi suunniteltujen kohteiden määrä
- 2) Suunnitelmauudelle suunniteltujen tarkastusten määrä
- 3) Kertomusvuonna tarkastettujen kohteiden määrä (suunnitelman mukaiset tarkastukset)
- 4) Kertomusvuonna tehtyjen suunniteltujen tarkastusten määrä
- 5) Kohteiden määrä, joille annettu toimenpidemääräys (tarkastuskertomukseen kirjattu huomautus tupakkalain vastaisesta toiminnasta ja toimenpidemääräys/ kehoitus/ kielto)
- 7) Valvontakohdetyypin tarkastukseen suunniteltu ajankäyttö
- 8) Valvontakohdetyypin tarkastukseen käytetty aika (keskiarvo toteutuneista tarkastuksista)

Liite 6.

	2013		2)Tarkastettujen kohteiden toteumaprosentti (%)	3)Kohteet, joille annettu määräyksiä, prosenttiosuus kohteista	ajankäyttö suhteessa suunniteltuun ajankäyttöön (kerroin)	5)Tarkastetut kohteet suhteessa kokonaismäärään (%)
	1)Tarkastusten					
Tupakkalain valvontakohdetyyppi	Toteutuneet tarkastukset	Toteutuneet sekä seuranta tarkastukset				
Tupakointikieltojen ja -rajoitusten noudattaminen						
Ravitsemisliikkeet, joissa on erillinen tupakointitila	37,0	39,1	35,4	17,6	0,4	23,9
Ravitsemisliikkeet, joissa on tupakoinnin täyskielto	70,8	72,1	66,7	2,0	0,6	14,9
Oppilaitokset	53,6	54,3	52,9	6,8	0,8	14,1
Päiväkodit	48,8	48,8	48,8	6,6	0,5	12,1
Alaikäisille hoitoa antavat laitokset	36,4	36,4	36,4	0,0	0,2	9,1
Virastojen ja viranomaisten sekä niihin verrattavien julkisten laitosten yleisölle ja asiakkaille varatut sisätilat	35,4	35,4	34,2	22,2	0,5	5,2
Tupakkatuotteiden ja tupakointivälineiden omavalvonta, myynti ja mainonta sekä tupakkajäljittelmien ja tupakan vastikkeiden mainonta						
Vähittäismyyntipaikat	94,7	111,2	95,2	28,1	0,6	40,5
Automaattiset myyntilaitteet				100,0	1,0	50,0
Tukkumyyntipaikat	100,0	100,0	100,0	0,0	1,1	28,6
Muut kohteet			0,0			0,0
Yhteensä	72,7	79,9	71,4	17,5		20,2

2013 tarkastustiheyden toteutuminen					
Tavoite (kerroin; kertaa/vuosi)		Tavoite; kohteet/vuosi (kpl)		Tarkastukset suhteessa tarkastustavoitteeseen (%)	
max	min	max	min	max	min
1,0	1,0	71,0	71,0	23,9	23,9
0,3	0,3	546,3	546,3	44,7	44,7
0,3	0,3	172,0	172,0	42,4	42,4
0,3	0,3	167,7	167,7	36,4	36,4
0,3	0,3	14,7	14,7	27,3	27,3
0,3	0,3	172,7	172,7	15,6	15,6
0,5	0,5	0,0	0,0		
0,5	0,3	593,0	395,3	80,9	121,4
0,3	0,2	0,6	0,4	166,7	250,0
0,5	0,5	3,5	3,5	57,1	57,1
0,3	0,3	2,3	2,3	0,0	0,0

Laskentataulukoiden selitteet

- 1) Tarkastusten sekä seurantatarkastusten suhde suunniteltuihin tarkastuksiin, prosenttiosuus
- 2) Tarkastettujen kohteiden suhde suunniteltuihin tarkastettaviin kohteisiin, prosenttiosuus
- 3) Tarkastettujen kohteiden määrä, joille annettu määräyksiä
- 4) Keskiarvo ilmoitetuista keskimääräisistä kohdetyypin yhden kohteen tarkastustunneista
- 5) Tarkastettujen kohteiden määrän suhde kaikkiin kohdetyypin kohteisiin, prosenttiosuus

2013

Asukasmäärä valvontayksikön alueella	Suunnitelmalliseen tupakkalain valvontaan käytetty työaika (htpv)	Muuhun tupakkalain valvontaan käytetty työaika (htpv)	Tupakkalain mukaisten valvontamaksujen määrä, suunnitelmallinen valvonta (€)	Valvontamaksujen määrä, tupakkalaissa tarkoitettujen vähittäismyyntilupie n käsittely (€)	Tupakkatuotteiden myynnin vuosittainen valvontamaksu (€ sis. myynnin suunnitelmallisen valvonnan)
1081719	214,05	80,6	8939	11703	73754

Kokonaistyöaika (htpv)	Kokonaistyöaika suhteutettuna (htpv/asukas, htpv/kohde)		Suunnitelmallisen valvonnan osuus kokonaistyöajasta (%)	Maksut yhteensä (€)	Suunnitelmallisen valvonnan maksut osuus kokonais- maksuista (%)	Tupakkatuot- teiden myynnin maksujen osuus kokonaiskustan- nuksista (%)
	Asukas- lukuun	Kontei- siin				
294,65	0,0002724	0,065551	72,6	94396,00	9,5	90,5